

tanácsa
közé lé-
tele hely-
23-án a
vires al-
2, 1649,
10, 2430,
bél 2707,
38, 2950,
rek alatt
kölcsön
hely elért
z. értel-

fontosabb
sai, mi-
3 éven
végzett
alispáni
nikkeze-
után a
örvény-
nak for-

november

ajós,
ter.

1885.

Tizenegyedik évfolyam.

TORONTÁL

50-ik szám.

Csölörtök, december 10-én.

VEGYESTARTALMU HETILAP. — A MEGYE KÖZLÖNYE.

Mejelen hetenkint egyszer, csölörtökön.
Szerkesztői iroda:
Pleitcz Fer. Pál könyvnyomdájában Nagy-Becskerekben.
Előfizetési feltételek:
Egész évre . . . 6 frt | Félévre . . . 3 frt
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr.

Hirdetések és mellékletek — utóbbiak a
kincstári illetékekkel együtt 1 frt 50 krral számítva —
minden nyelven vétetnek föl a kiadóhivatalban. — Ké-
retik az iktatási díjakat az iktatmányokkal együtt leg-
előbb szerda reggeli 10 óráig beküldeni, mivel
azok különben tekintetbe nem vétethetnek.

Hivatalos hirdetések:
A „Torontál”-ban iktatandó hivatalos hirdetések előle-
gese beküldendők, még pedig 100 szög egyszeri hir-
detésért 1 frt, 100-200 szög 2 frt, 200-300 szög
3 frt és így tovább. Azonfelül minden egyszeri beig-
tatás után 30 kr. bélyegdíj és az esedékes nyugta-
bélyeg is beküldendő.

Magán hirdetések:
A 3-hasábos garmondsors első hirdetésnél 6 kr., többszörinél
4 kr. Kincstári illeték minden egyes beigtásért 30 kr.
Kiadóhivatal:
Pleitcz Fer. Pál könyvnyomdaja Nagy-Becskerekben, hová
az előzetési pénzek és iktatási díjak küldendők.

Az idegen hangzásu helység- nevek megmagyarosítása.

N.-Becskerek, 1885. decz. 9-én.

—6. Dajka meseként hangzik, s még-
is tagathadlan valóság, hogy azt a terü-
letet, melyet Magyarország első kormány-
főfia csak a napokban nevezett a „szép
Torontál”-nak; nehány század előtt csu-
pa tiszta magyar elnevezésű községek
egész raja lepte el; s hogy az a térkép,
— mely ma valóságos bábeli nyelvza-
vart tükröz vissza a helységnevekben,
alig nehány század előtt még tipikus
magyar jelleget tüntetett fel. Mint ma-
gán a népen, mely e tájt a török invázió
előtt lakta, úgy községein is valóságos
rombolást vitt véghez a mohamedán ura-
dalom, úgy hogy a török hatalom meg-
törése és visszaszorítása után egyforma
tabula rasa mutatkozott; az emberi kultura
minden terén egyforma pusztulás volt
észlelhető bármerre tekintett a szem, s
a hajdani magyar lakosság, magyar köz-
ségek, kultura és gazdasági vívmányok
mind bele voltak fojtva azokba a mér-
gek lehelő posványokba és pusztaságokba,
melyeket csak lépésről lépésre, ember-
feletti erővel lehetett visszaszorítani.

E visszaszorítás vagy mint a koszo-
rús költő oly találóan jelzé, az újra
hódítás e nehéz munkája közben senki
sem törődött a mult emlékeivel; s még
kevésbé azoknak felelősségével. A ma-
gyarságnak sem volt mindjárt a kezdet
nagy munkájánál hivatalos erélyes öre, s
igy az történt, a mit ma Amerikában
szemlélünk, hogy a hol egy raj meg-
szállotta a földet, adott neki véletlen ötlet
vagy valamely kegyelet sugalta nevet,
szakítva minden történelmi reminiscenciá-
val, és elfelejtkezve arról, mint pedig
első sorban kell vala figyelembe venni,
hogy a megtelepedés helye magyar föld

s hogy azt nem lett volna szabad a
vendégjoggal való visszaélés mellett min-
den névvel illetni, csak olyannal nem
mely magyarsága mellett tanuskodott
volna.

Es nemcsak az új telepeknél történt
e visszaélés; — még a régi, történelmi-
leg megszentelt és megmaradt helyek el-
nevezéseihöz is kegyeletlen kézzel nyul-
tak a jövevények, átalakítván és meg-
csonkítván az ezredéves neveket saját
nyelvük megszokott idomai szerint s ki-
forgatván eredeti jellegéből azt is, mi-
nek magyarságához addig kétség nem
fért.

Igy történt, — és sajnos, — ellen-
mondás nélkül történt, hogy Torontál-
megye térképe ma felületes áttekintés mel-
let alig sejteti, hogy az a magyar hazá-
nak egy alkotó része, hogy e földet —
őseink nyolcz század előtt bőséges vér-
áldozatok árán hódították meg az ural-
kodó magyar fajnak; s hogy annak majd
nem minden göröngyét magyar vér ün-
tözi, mely a világot tipró török seregek
visszatartásában folyt el.

De a mit százados közöny és fá-
sult zsbadság létezőjéni engedett, nem
megtámadhatlan; mert hisz mint létre-
jöttét, úgy fennállását sem támogatja más,
mint a véletlen önkény, s csak ritka eset
az, hogy történelmi hagyományok szente-
sítették ezt. Ellenben ott áll vele szem-
ben a történelmi mult s a hazafiság ket-
tős jogczime, melyek hangosan paranc-
solják: visszaállítani a mult emlékeit, s
felelősséget Torontálmegye virányain is
annak öntudatát, hogy e föld Magyarország,
s hogy az idegen ajku népek is
e jögon élvezik a békes együttlet gyü-
mölcsseit és egy erőteljes államhatalom
védelmét.

E kettős parancsnak engedett Toron-
tálmegye közönsége, midőn lelkes alis-

pánjának hazafias indítványára elhatározta,
hogy a megye területén oly nagy számban
előforduló idegen hangzásu helység-
neveket megmagyarosítja; és pedig oly
irányban, hogy ezzel egyszersmind a
megyét történelmileg rekonstruálja.

Es a ki komolyan és elfogulatlanul
mérlegeli e kérdést, az nem fogja tagad-
hatni, hogy Torontálmegye közönségének
ehhez nemcsak joga volt; — de egye-
nesen kötelességet teljesített vele; mert
tanúságot tett ezzel e megye közönsége
arról, hogy a magyar állameszme az
államtest e végső tagjában is öntudatra
lobbant: arról, hogy a történelmi kutató-
sok eredményeinek gyakorlati felhasználá-
sára megért; — s mindkettőt nem-
csak lehet, de kell is megkövetelni egy
törvényhatóságtól, — melynek fél millió
lakossága oly egyetértéssel vallja magát
e haza hű fiának, mint azt csak a na-
pokban a minsterelnök jubileuma alkalmá-
ból láttuk.

A hazafiság szempontjából tehát a
kérdés vitán felüli, mert Kant nyelvén
szólva: kategorikus imperativus; s a ki
ily czimen ellene szól, épen annak adja
tanujelét, hogy e kategorikus imperati-
vusnak engedelmeskedni nem akar; az
ilyenhez pedig nekünk nincs szavunk.

A vita tehát csakis arra szorítkozik,
hogy helység neveink tömeges megvál-
toztatása nem ütközik-e lelküzdhetlen gyá-
korlati nehézségekbe; — nem okozna-e
oly zavart, hogy ennek elhárítása czél-
jából minden hazafias kötelességtől el-
kell tekintenünk.

S erre szintén azt kell mondanunk,
hogy nem. Eltekintve ugyanis azon tap-
asztalatoktól, melyek más megyékben
az e részben követett eljárás alkalmával
szerezettek, s melyek ez aggodalmat tel-
jesen megczafolták; — nem szabad e

gyakorlati nehézségektől azért sem vissza-
riadni, mert azok valójában sokkal ki-
sebbek, mint első pillanatra látszik. Mint
a régi történelmi helységnevek, — me-
lyek pedig századokon át állottak fenn, —
aránylag rövid idő folytán tűntek el a
megye térképéről, — és veszték el a fe-
ledés homályában, úgy a mostani idegen
és legnagyobb részben alig száz éves ne-
vek sem fogják sokáig zavarni az emlé-
kezést; különösen akkor, midőn az új ne-
veknek csak nem fele része olyan, melyek
párhuzamosan már eddig is használtattak;
másik része pedig történelmi, helyi vonat-
kozásokon alapszik, melyek jó formán mind
ismeretesek az illető környéken.

Ily körülmények között el lehet várni
az érdekelt községektől, hogy akkor, mid-
dön a megye közönségének alkotmányos
érzületétől sugalt elhatározásához képest
meg fognak ez ügyben hallgattatni, készsége-
l fognak csatlakozni a m. közönségének
történelmi fontosságú kezdeményezéséhez
s hazafiságuk egyujabb bizonyítékát fogják
szolgáltatni azzal, hogy minden netáni
megszokás és aprólékos helyi érdeken fe-
lüllemelkedve, — nem fognak indokolatlan
nehézségeket gördíteni e nagyszabásu terv
kivitele elé. Főleg az intelligenciának —
mely minden községben kisebb nagyobb
mértékben képviselve van a képviselőtes-
tületben — jut azon nemes feladat, hogy
az értelmetlen elemek rezisztenciáját az
ügy természetéből meríthető nyomós ér-
vekkel legyőzze. S mi azon reményünk-
nek adunk kifejezést, hogy Torontálmegye
értelmisége bir oly befolyással és hatalom-
mal, hogy a történelmi tudomány és haza-
fiaság által töle követelt e fenkölt köteles-
ségének meg fog felelni. Mert az ellen-
kező nagyon megszegényítő lenne!

TARSA.

Vámbéry-ünnep.

A nagy tudós, ki életének minden pillá-
natát a cultura terjesztésének, a civilizáció
előbbre vitelésének szenteli; a nagy magyar
tudós, kinek a világ első cultur nemzete a
nemes angol — csak a közelmultban is bá-
mulatát és hódolatát rakta lábai elé: eljött
városunkba, eljött nevezetesen a főgymnasium
tanulói körébe, hogy azok és a körülötte
csoportosulók — az előadásán megjelenők
ismereteit, látókörét szélesítse, kedélyét ne-
mesítse, e mellett a maga bátáskörében ugyan
szerényen működő de humanus czóllal bíró
deáksegélyző-egyletnek anyagi tápot is nyujt-
son. A ki Vámbéryt hallotta és látta, kinek
szerencséje volt vele érintkezhetni, vajjon
hányszor idéshette emlékeibe azon mondás
igazságát, hogy a nagy emberek, a valódi
tudósok első és legkiválóbb jellemvonása a
szerénység, a nemes egyszerűség! Körünkben
volt egy ember, kiben a hatalmas genie a
sziv jóságával van nemes harmoniában. Volt
— onanül csak feledhetlenül fog élni em-
léke lelkünkben.

Előadása a Keleten tett élményeiről és
tapasztalatairól hétfőn e hó 7-én este volt a
színházban, melyet Nagy-Becskerek város a
játékony czél iránt való tekintetből díj nélkül
bocsátott rendelkezésre. Mit írjak az előadás-
ról? Azt hallani kellett. Elvezett, tanult, okult
ott a gyermekesereg épen úgy, mint a felnőtt-
tek. Mulattatva oktatólt, és oktattatva mulattatott.
Avagy nem ragadott el mindenkit ama rend-
kívüli könnyedség, mellyel nehány szóban
találón jellemzé a 48 utáni időt, mikoron
lángoló tudvágyától indította Keletre indult?
Mily kellemesen mulattató alakban adta elő
első benyomásait Konstantinápolyban, midőn
öt a tudományos akadémiai tagot, a nyugat-
európai barbárt a keleti művelt török
köszönni, enni, egyúttal magát gerálni tani-
totta? Kinek lelkében nincs meg az isteni

ssikra, mint a hogy Vámbéryban megvolt,
már Konstantinápolyból visszatért volna. De
ő tört, szenvedett és tanult. Midőn a keleti
nyelvek mellett már a mohamedán szokáso-
kat és életmódot is bőségesen elsajátította, az
európai oldalról az ázsiaiá vitte át hallgatóit.

Es most, az utazási leírásnál lép előtérbe
a nagy tudós ama ritka kellemes és vonzó
előadó modora, mellyel a legkülönbözőbb he-
lyeket, helyzeteket és viszonyokat akként festi,
hogy a hallgatók önkéntelenül azt hiszik, hogy
minden szemeik előtt játszódnak le. Először is
Kis-Ázsia északi részén a fekete tengerpart-
jain vezette végig hallgatóit Trebizond majd
Erzerum irányában, miglen Perzsia északi
széléhez érkezünk. Itt gyönyörű és találó
összehasonlítást hallottunk a törökök és per-
zsák kirívóan ellentétes jelleméről. Mig a
török csaknem a végletekig megy a vendég-
szeretethez, a ki a nála megszállót mindennel
ellátja és csak akkor kérdi vendége kiletét
ha azt nyergébe felsegítette; mig továbbá a
török hálás és nagylelkű: addig a perzsa
ravasz a legnagyobb mértékben, önző, kinek
jelszava: „a hazugság az úgy érdekeben jobb
mint az igazság, ha annak árt.” Elénk szí-
nekkel esetele a kiolthatatlan vallási gyűlö-
letet, mely a törökök mint szunniták és a
perzsák mint shiiták között fennáll. Erre át-
lépjük a perzsa határt s Tebriz városba ér-
kezünk. A keleti szokásokat, felfogást és gon-
dolkozásmódot igen érdekesen tüntet fel a
tudós párbeszédekkel a kairvan szerailban,
vagyis a karavánok megszálló helyén. Érdekes
kalandja volt itt egy angollal, kivel később
Londonban egy előkelő társaságban találko-
zott. Tebrizből Teheránba mentünk Perzsia
fővárosába, hol erős vonásokkal esetele ama
zsarnoki hatalmat, mely alatt a perzsa nép
görnyed. Minő óriási teher is nyombatja a
nép vállát, midőn a schah a főhivatalokat
pénzért adja el főembereinek, ezek viszont
alantessiknek adják el a töltök függő állásokat
és így tovább. Teheránból Perzsia déli részébe
és nevezetesen Shiraz városába értünk, hol
kedvesen mulattatva rajzolta a keleti kalandor
életet, midőn egy svéd mázolóval találkozott,
ki Perzsiában doktornek, söt udvari fő-fődok-

tornak is felcaphatott. Léli Perzsiából Tehe-
ranba vezette vissza Vámbéry hallgatóit, hogy
előkészítse őket a közép-ázsiai utra. Végtelen
veszélyek állnak vala a nagy tudós előtt, sokan
iparkodtak őt lebeszélni utjáról, de a tudni-
vágy daczolt minden vesztéssel. Elénk színek-
kel esetele az angol és orosz terjeszkedési
vágyakat, melyek okoztak, hogy a középázsiai
népek oly végtelenül iparkodtak eltérni ma-
gukat az idegenektől, jól tudván, ha egyszer
az európaiak lábukat földjüknél megvetik, szá-
badságuknak, függetlenségüknek is vége. Innen
ama vad kegyetlenség, mellyel két angol
tisztet férgekkel emésztetnek fel, kik Bokha-
rába hatoltak. De a kolduló dervis daczolt
minden nehézséggel. Kegyetlenségtől nem
félt, mert nála van a gyilkos mérég, mely
két perc alatt megölne s így megszabadítaná
a barbár kezektől, ha kinczini akarnak. Mind-
azáltal a mennyire érdekes — épen annyira
izgalmas is volt a jelenet, midőn a bokharai
emírral találkoztunk, ki gyanuba fogta a der-
vist. Kezével erősen tartja a mérégpülakát,
alkalmazásba veendő azokat, ha szükségét
látná. De a jó Ég megövtá őt a veszedelem-
től, s megtartotta a civilizációnak. Szinte meg-
könnyebulten érezők magunkat, midőn Bokha-
rából, miután az ottani népek nyelvét, szo-
kásait, erkölcsait nehány éles vonással kör-
vonaltatja, ismét Perzsiába, tehát művelt
talajra léptünk.

Ezután előadásának, illetve Keleten tett
tapasztalatainak végső következtetéseihez ér-
keztünk. A mohamedán népek gyors hanyat-
lásának oka vallásukban keresendő, melynek
annyi mennyi árnyoldala van. Ha a társadalmi
életben, politikában és mindennél soha semmi
mást nem vesz fontolóra és irányadóul a
mohamedán, mint a Koránt, nem is fogunk
csudálkozhatni azon, hogy a törökök európai
uralma rövid idő kérdése, az ázsiai pedig,
valamint a perzsáké is csak valamivel hosz-
szabb. Amaz árnyoldalak között legszembe-
ötölőbb a három intézmény, mely által a nők-
nek tudatlanság- és zárkózottságban való tar-
tása állandósítottatik; anyai-családi nevelésről
szó nem lehet. Avagy a végzetben való hit,
mely ugyan boldog megnyugvás érzetével is

eltölti a mozlimet, de végre a tompa önmeg-
adás előidézése által károsan hat. Nincs is
naluk semmi halványfogalom az egyenről és
annak szabadságáról; nincs versenyzési kedv,
és midőn az európai ipar és kereskedelem
csikkeivel elárasztja a keletet, iparuk, keres-
kedelmük, gyönyörű gyárak csak hamar tönk-
remenek. Végre, miután a Korán náluk a
legfőbb életesebb vallási és polgári tör-
vénykönyv, micsak létezhetik, ki van zárva
minden újítás.

Es ekkent előbb-utóbb eljövend az idő,
mikoron a mohamedán népek helyét mások
foglalják el. Azok, t. i. melyek a civilizációs
szakadatlanul haladnak; azon nemzetek, melyek
a gőz és villám századában az ipar- és keres-
kedelemben legfejlettebbek. Azért is a nagy
tudós óva figyelmeztet bennünket magyarokat,
vetkezzük le az ázsiai jellem utolsó vonását
is: Ne iparkodjunk mindenki az u. n. tudomá-
nyos pályára lépni, hanem legyenek derék,
képzett iparosok és kereskedők, és ezen eset-
ben a miénk is a jövő!

Tisza Kálmán

tíz éves minsterelnök örömmünnepén.

Irta: Jókai Mór.

(Vége.)

Tisza Kálmán először, mint belügyminis-
ter foglalt helyet a kormányon, 1875. évi
februárban, majd ugyanaz év november 11-én
minsterelnökké lett kinevezve; — de a bel-
ügyministeri ressortot is folyton megtartá, és
tudta erős kézzel vezetni, s miután a magyar
parlament él azzal a jogával, hogy a kül-
ügybe beleszólhasson, a jelen nem lehető
közös külügyminister helyett a magyar minis-
terelnök képviseli a monarchia külügyi poli-
tikáját s a legfontosabb nyilatkozatokat a
külügy politikai phasisai felől töle hallja meg
ország világ. S viszont a magyar minsterel-
nőknek határozott befolyása is van a monar-
chia közös külügyének intézésére: úgy hogy
a minsterelnöki állás még súlyosítva van a
belügyér és külügyér felelősségével.

A restaurált róm. kath. templomunk.

A nagy-beckereki róm. kath. hitközségnek nagy az öröme, hogy városunk főterén büszkélkedő egészen korrekt román stílusban épült temploma teljesen új mezben díszesleg és fenn hirdeti egy nemeslelkű urhölgynek, özvegy Stagelschmidt Paulinának áldozatkésztségét és igaz benső vallásos érületét s egy városunkban élő jeles festőművész Goigner jó ízléséről és szakavatottságáról tesz tanúságot.

Aki ez előtt eme templom küszöbét átlépte s végig tekintett az ures porlepte fűherre meszelt falakon, hacsak némi sejtelmé is volt a stílről és ízlésről, önkénytelenül így sóhajtott föl magában: „Be kár, hogy eme különben egészen stilszerű templomnak nélkülözni kell azt, ami nélkül különben nem is lehet stilszerű t. i. a falfestészet!”

E bajon öv. Stagelschmidt Paulina urhölgy áldozatkésztsége segített, ki boldogult férje intencióját és saját nemeslelkének hajlamát követve, 6000 osztr. ért. forintot fizetett ki Goignernek a festésért, 400 frtot az új színes ablaküvegekért és 400 frton emelt egy új oltárt a Máriaszobor számára. A mai nagyon is realison gondolkodó világban ilyenemű áldozat azon jelenségek közé tartozik, melyekért nem lehet pusztán egy hírlap hasábjain nyilvános köszönetet mondani; a helybeli róm. kath. hitközség tudja mivel tartozik ezért a nemeslelkű adományozónak és halájának hozzá méltólag fog kifejezést adni.

De a kivétel, az eszme megtestesítése Goigner József művésznünkét illeti, ki már több templomot díszített föl művészetével városunkban úgy mint a vidéken, de művészetének e templom kifejtése méltó koronáját képezi s körül nem szolhatunk lelkesedést nélkül, ha e templomba belépünk s amaz összbenyomást megfigyeljük, melyet az egész festészet színezetének harmóniájával bennünk kelt.

A román stílus teljesen megfelelő meglő színezést, melynek az antikvilág tuiságosan is erős színekben adott kifejezést, miként lehessen a stíl rovása nélkül a modern szemeknek is élvezni, e feladatot kitűnően oldotta meg a budapesti ferencvárosi templom festője és a mi Goignerünk, ki különben is kiváló színérvényteljesen az említett templom színeit utánozta és pedig kiváló sikerrel különösen a dekoratív részeken.

Ami pedig a kupolák és oldalfalak képeit illeti, meglátszik azokon a mester keze meg az az óriási haladás, melyet Goigner különösen a színezésben rövid idő alatt tett.

A sanctuarium kupolájában levő Szent-háromság képe a legelső, mely a belépő hívőre tekint, mintha hirdelné, hogy benne nyer kifejezést a keresztény hit kulminációja. Szt. Péter és Szt. Pál apostolok, mint a hit főszlopai állanak az oltár jobb és bal oldalán tradícionális dicsőfény- és aranymezőben. A sanctuarium fölötti 2-ik kupolában a keresztáldozatnak első scenája „Krisztus az olajfák hegyén” című Doré kép helyes tápintattal és sokat jelentőleg van alkalmazva szegélyen a négy evangélistával s azok symbolaival. A jobb és bal felüli oratóriumok oldalfalán meg Szt. József és „Madonna de la Sedra” képek vannak medallionszerű keretben.

Tisza Kálmánnak, mint belügyminis-ternek működése önállóan nyilvánul a megyék, és királyi városok, mint régi municipiumok rendezésében, a minék tenyeződi a közigazgatási bizottságok, s a tisztviselői minősítés. Az országos szervezett csendőrség által meg let szüntetve a magyarföld egyik regényes, de nem dicsőreletes sajátosság, a rablókalandozás a közbiztonság egészen az európai fogalmak szerint állt helyre. Mindezen újítások nehéz küzdelmekbe kerültek, a régi intézményekhez ragaszkodással szemben. De legnehezebb küzdelme volt a magyar belügyminis-ternek a csak jelen évben keresztülvitt reform kérdésében, melyben oly nagy elveket, mint a vallásfelekezetek egyenrangúsága, a censusus köztü születési aristocraia, kelle érvényre jutni, minden kénszer nyomása nélkül, csendes, normális időben, egyedül a magas katolikus klérus, s a főrangú nemes-ség nagy részének szabad akaratú lemondása mellett, és mindezt — egy minis-ternek, a ki maga nem főnemes, és nem az uralkodó vallás híve.

A minis-terelnök és az általa összeállított kormány előtt egész sorozata állt a nehéz feladatoknak. Legsürgetőbb volt azok között az ország pénzügyének és hitelének rendezése a deficit felszámítása: a mit csak a nemzetgazdaság emelése s az által az adófizetési képesség fejlesztése tett lehetővé: ezzel összefüggött az Ausztriával tíz évre kötött vám és kereskedelmi szerződés megújítása; innen is tul is feltornyosult nehézségeivel; belejárt az a vasuti politika, az ország hitelének kérdése; hozzájárult az igazságszolgáltatás rendezésének égető szüksége; és követelőleg állt elő a minden emelkedés alapja, a közoktatásügy. Ezeket a feladatokat mind egyszerre és systematicus kellett megoldani. — És tíz év alatt ha nem is mind tökéletesre emelve, de elismerésre méltó haladásban találjuk valamennyit. Magyarország fizetés képessége fenn lett tartva, s azzal hitele meg-szilárdítva; a természetben kielégett vasutálózat s öntudatos célra irányított vasuti politika, a gyárpar emelkedése, az ipartörvények javítása, a mezőgazdasági termelés fokozása

A templom hajója fölött a 3-ik kupolában Dorénak „Krisztus és a kisderek” című képe, a 4-ik kupolában meg Murillo után festet „Virgo immaculata”, a szeplőtelen szűz felső kepe enormisz nagyságban angyaloktól körülvevő glóriában ragyog. E kép valóban sikerült és sokban megközelelt az eredetiének fenséges báját és meglepő hatással van a szemlélőre. A négy főegyházaty Szt. Gergely, Szt. Ambrus, Szt. Agoston (Bonnaz püspök arcképe) és Szt. Jeromos környezik ez óriási képet a négy mellékműben.

Az 5-ik kupolában „Krisztus hegyi beszéde” Dorének sikerült masolata, mely színezetében ama varázshatást tünteti el, melynek Doré a képek megvilágításában nagy mestere.

Az orgona fölötti kupolában a helyre igen illő szoltárosnak, Szt. Dávidnak, kepe van festve angyaloktól környezett mennyei fényben.

Nem különben sikerült a templom oldalfalain levő festvények is; így a kereszt-hajónak jobb oldalán, az oldalajtó fölött Leonardo da Vinci „Utolsó vacsorája”, melyen csakugyan meglátszik Goignerünk szorgalma és kiváló színérzék, ezzel szemben a baloldali ajtó fölött Munkácsinak „Krisztus Pálus elött” című képe sok meglepő tartalmaz az eredetiből.

A jobb oldali kereszthajóban Mária oltára fölött egy ótestamentumi kép „Salamon király ítélte” s ezzel szemben „Izsák megáldja Jakobot” szinten Doré után készült sikerült képek; így a baloldali kereszthajó oltára fölött „Józsefet eladják testvérei” és ezzel szemben „Adam és Évának a paradicsomból való kiűzetése” mind Doré után kiváló gondtal és ügyes kivitellel készült képek.

Igyszintén említést érdemelnek a főhajó jobb és bal oldalfalain levő kisebb közzök és mezőket igen csinosan betöltő medallion alakú Szt. Ferencz, Szt. János, Szt. Erzsébet és Szt. Paula képei.

E képek mind, bárha jóval fölulmulják a természetes nagyságot, a falak tereihez és a szemlélők távolságához oly sikerrel vannak arányítva, hogy egészen a kellő természetes nagyságnak hatásával vannak.

A keretek és falak ékítményei, mint már említettük, valamint idomai, úgy színekben a budapesti ferencvárosi templom mintái szerint vannak, azért ezek mind kifogástalanok s a jó hatást emelik, valamint az új színes üvegek misztikus fényugaráikkal különös bajt árasztanak az egész templom belsejére.

A nem sokára elkészülő új oltár Mária szobor számára mint az előmunkálatok mutatják, fényes bizonyítéka lesz városunknak az ipar és művészet terén való előrehaladásának.

Hangverseny.

Walter G. cs. k. udvari és kamaradnékes f. hó 5-én és 6-án tartotta szép közönség előtt hangversenyt. Iteni működését jó híre előzte meg; s innét magyarozható meg a feszült várakozás, melylyel a közönség e hangverseny iránt viselkedett. Teljesültek-e a hozzá kötött várakozások, elmondhatjuk röviden: igen is, nem is. A kik Walterben egy „nagyhangu” énekest vártak, a ki a magas

C-kel csak így dobálódik s a kik azt hitték, hogy általa egy Mierzwinsky vagy, — hogy helyi viszonyainkhoz alkalmazkodjan, — egy finom kiadása Lewin-féle hangterjedelem és érzékenységnek gyönyörködhetni, azok csalóda távozta a tereméből. Walter ilyen csekélységgel nem bibelődik, egyszerűen csak azon okból, mert nem rendelkezik velők. De a kik tőle egy korához és eddigi sikereihez mért élvezetre számítottak, azok böven vannak kárpótolva. Így énekelni dalokat, az át-ézés azon nemes melegével, melyet egy Schubert, egy Schumann, egy Brahms igyekeztek compositiojukba belehelni, a hangmodulatio azon bevégzett tökélyével, melyet a legkiterjedt szorgalom és gyakorlat dacára nagy ritkán és ritka ember érhet el, csak Walter énekelhet, s értjük és meg tudjuk fogni azon lelkesedést, miért bálványozza őt a legmuzsikálisabb Bees, miért kedvence ő az egész művelt zenevilágban azoknak, kik a dalok nagy mesterei Schubert, Schumann, Brahms stb. szeretik.

Schubert halhatatlan „Am Meer” dalával kezdte meg a dalok sorát. Nem titkolhatom el, az első intonational kissé meghökkenem. Elfogultsága okozta-e, de a kezdet, illetleg annak csak első ütenyei, nem sejtelték a nagy művészt. Csak, a midőn leszámolva a körülmények okozta bizonyos igazgatóságával, Schubert szellemével foglalkozott, s nem interpretálta, de őt magát szólaltatta meg, akkor hódított lépésről lépésre, frázisról frázisra, míg nem az egész közönséget magával ragadta. Egy kifogásom azonban volna. — Schubert „am Meer” című dala az érzelme s hangfestésnek legszeleesebb körét öleli fel. E változatosságnak énekekben nagy reprodukálására Walter hangja, kifogástalan művészi előadás mellett is nem elégíti ki. Elragadón kedvesen énekelte azonban Mozart „das Veilchen” és Schumann: „Lotosblume” című dalait, s utána sok más. Meglepetés s teljesen eredeti fölfogással Schubert: „Echo”-ját. Az első est fénypontját azonban, Brahms két kiválóan szép dala képezte. Oly szépen énekelte e két szép dalt, mintha minden művészetet ezekben egyesítette volna.

Második hangversenyt nagyobb részt Schubert dalokból állította össze, Gounod „Faust” ariájával a nagy közönségnek akart tetszeni, s ennek kifogástalanul szép előadásával cseljái elis érte. Schubert dalait azonban ez estén nem énekelte kifogástalanul, némelyiket mondhatnám hanyagult adta elő. Ez egy par excellence Schubert énekesítő hiba. Valamennyi ez estén adott dalát oly szépen szerették volna hallani, mint a hogy a „Neugierige” című énekelte. Schubert, „Ungeduld”-jának előadása azonban sehogy sem elégitte ki. E dalnak sem szövege sem — különösen — zenéje nem olyan természetű, melynek Walter festette. Ott, hol az érzelmei teő pontjukat érik el, a hol már a szöveg is zene is fokozatosan halad a szerelmi ömléngés legmagasabb pontjára, a szenvedély heves kitörésére, megmagyarázhatlan a semmisségbe elhaló nyögdecsele s pianissimo sutogása annak hogy „dem ist mein Herz!”

Egész elentette Walter művészetének az ő kísérője Weeber Emil zongoraművész. Egy zongoraművésznél, a ki mint ilyen utazza be a világot, manapság, hol már minden zűgban akad egy kis művész, nagy igényekkel lép fel a publikum. S mondjuk ki mindjárt

Weeber úr hidegen — jéghidegen hagyott mindenkit. Van művészi készsége, vannak kiváló zenészi képességei, de játszani nem tud. A mit ő adott, azt egy tekintetben kitarító szorgalommal, elérheti bárki, ha a zene iránt semmi hajlammal sem bír. S a midőn megjegyezzük, hogy vannak kiváló zenészi képességei, megfoghatatlan elbőitök, hogy ezeket ő — hacsak nagy és szép repertoárjának kivülről való játszásával nem — teljesen melegeknek veszi, és csak technikájával igyekezik brillirozni.

Hisz tagadhatlan, hogy ez is szükséges, sőt a nagy publikumnál tenyező is; de kitűnt egyszerűsége is, hogy ragyogó technika mellett, mivő silányulhat a legkiterjedt darab is. O tisztán zongorakészítő, s ezt érti is kitűnően. Futafutai könnyűek, tisztak s rendkívül gyorsasággal peregnék, trillája kevésbé szép, de azután balkeze kiváló művelte a legnagyobb nehezégek leküzdésére is. Ez oldalról bamaulaba kell hogy ejtsen mindenkit.

A két estén át játszott 10—12 darabja között legszebben, s némi érzéssel játszotta Beethoven: Sonata appassionata-ját. Jól esett ez örök szép sona egy jobb előadásban hallani, s ha ereje nem hagyta volna az utolsó presto finaléban cserbe, kifogástalan lett volna ez egy darab előadása.

A többi lejátszotta a szó szoros értelmében minden érzés, minden melegség nélkül. Tempoi általán túlgyorsak, azt hiszem az ő ismereteit az andante vagy adagio fogalma nem haborgatja.

Minden meg volna még bocsátható, de hogy ő egyes halhatatlan szép compositiokat saját betételei által karrikíroz, s ez által egy darabban két egymástól a végtelenségig eltűt zenészi mutat be, ez szörnyű bűn. Ugy látszik a publikum iránti haladatlansággal Kerschnek két kis darabját is játszotta. Ezzel szörnyűt vélt el fulnek, s még nagyobb a publikumnak, legnagyobb a szerzőnek, a ki körül azt telezte fel, hogy készületlenségét észre nem fogják venni.

Egy jó oldalról tanultak azonban megismerni, hogy t. i. kitűnően kíséri az éneket, s ezzel nagyon jó oldalt mutatta be.

A hangverseny zavartalanul és szépen folyt le, ha leszámítunk némi csekély dolgot. Kár volt, hogy a művészt templomává avartott hely szentsége, a publikum ihletet hangulata a folytonos zaj, beszélgetés, olykor plane alkalmatlan időben elhangzott eljenek által meg lőn sérve. Azokra a termen kívül elmondott észrevételekre, hogy így, meg úgy, sulferajn, meg isten tudja mi, nevetni lehet, de bosszankodni kár volna.c.c.

HIRHARANG.

* **Kinevezés.** Ö felsége a király a magyar igazságügyminis-ter előterjesztésére Joannovits István, volt kikindai előgyeszt s a kikindai kerület volt képviselőjét a budapesti királyi törvényszékhez bíróvá nevezte ki. — Iszakovics Szvetozar s igazságügyminis-ter törvényszéki írnoka nevezte ki.

* **Halálozás.** Lapunk zörtakor vesztük a szomorú hírt, hogy Hadzsics Caesar volt I. megyei aljegyző és th. főjegyző tegnap délután Budapesten meghalt. Ezen valóban tragikus halálesetre — mely bizonyára

által az adóképeség az ország közjövödelmeit a rendes szükségletok fedezésére képezzé tette; az Ausztriával megkötött új vám-szerződés az ország jövödelmeit tetemesen szaporította. Amellett az igazságszolgáltatás terén is nagy horderő reformok léptek életbe, a büntető codex behozott. A honvédelem kifejtésére, a nemzeti haderő-ek harczképessége emelése is egyidejűleg lőn végrehajva. És végre a tanügy terén messzreható intézkedések nyulnak bele a nemzet általános életébe.

Mindezek az eredmények szakadatlan küzdelmek árán lettek kiviva! Küzdeni kellett minden árnyalatu pártokkal, felekezeti fellé-kénységgel, nemzetiségi veleitásokkal, óskori privilegiumok előjogaival: a társországok ellenséges indulatával, magukkal a fellázadt elemekkel, de legnehezebben a monarchia másik felének parlamenti tényezőivel, mely utóbbi küzdelem nehézsor a válságos össze-űtközés jellegét vette fel s Tisza Kálmánt egy ízben kényszeríté tárczáját a király kezébe letenni: s a közös uralkodót hívni fel az ítélet hozatalra. És a király a vitás kérdést Magyarország előnyére dönté el ítéle-tével s Tiszát újból megbizta a minis-terelnöki feladattal. Másodszor a bosniai megszállás alkalmával adta be leköszönését Tisza Kálmán.

Tisza öszinte híve és végrehajója volt az osztrák-magyar monarchia Andrássy által inaugurált külügyi politikájának. Magyaror-szágon a népszerű áramlat szövívői más poli-tikát akartak, mely háborút követelt Orosz-ország és a vele szövetséges országok ellen, Törökország épségben tartása végett. Tisza Kálmánnak legnagyobb érdemül írható fel, hogy ez áramlatnak ellent tudott állni: áldo-zatul hozta azt, a mi egy hazafinak legdrá-gább kincse, a népszerűséget.

E politika mind neki, mind pártjának sok áldozatába került, a bekövetkezett új választásoknál. Saját pártíveinek egy része is el-pártolt tőle s a volt szélső jobbal egyesülvé, egy szónoki talentumokban hatalmas ellenzék-et képezett vele szemben úgy, hogy sok ideig igen csekély többséggel kellett tovább kormányoznia, folytonos heves megtámadások

mellett. S hogy ezen válságos időkben el nem hagyta a helyét, ez a tény nyujta a mértéket Tisza Kálmán államférfiúi nagyságának megbecsüléséhez. Az uralkodó nem fogadta el akkori lemondását s a jelen kor es helyzet teljesen igazolta az akkor érvényre emelt kül-ügyi politika helyességét.

Pedig Tisza Kálmán nem magával ragadó szónok; nem az, a ki a kedélyeket, az indu-latokat tudja gerjedésre hozni: de érvelesei meggyőzők; szónoklata elvtársainak lelkiéletét nem hevíti, hanem oszleltá edzi. Ellenben a parlamenti szóharczokban mindig vivni kész; minden minis-ter társának ügyét egész tehet-séggel védi, sőt a pártja szónokai ellen in-tézett támadásokat is fölfogja. S a mint nem tur el a parlamentben semmi támadást vissza-veretlenül, úgy szabadon engedi saját személyt bántalni a parlamenten kívül, teljes szabadságot engedve a sajtónak és a népgyűlés hangjainak; csupán a haza, a király, a vallás-fele-kezetek és a közérköles megtámadóival érez-telve vas keze szorítását.

Ez biztosítja számára ellenfelei becsülé-sét és pártíveit szeretetét.

Mind a kettőnek a hangját egyesülvé hallhatjuk tíz éves jubileuma alkalmával; mert az üdvözlétere felseregülő küldöttségekben nem csak pártíveit vannak képviselve, sőt olyan választókerületek is, melyeknek vezeterei a leg-állhatatosab antagoniszták Tisza Kálmánnak a parlamentben.

Mindenki érzi, látja, kénytelen bevallani, hogy a mostani Magyarország, a tíz év előtti-vel összehasonlítva, óriási haladt, mind anyagi mind szellemi téren: ha nem azt a távlat mér-jük, a mivel a nagy európai cultúrállamokat, (kik szintén folyton előre haladnak) megköze-líté, hanem azt, a mi saját szomorú múltjának állapotaitól elválasztja. Beszél a haladásról maga a főváros, reménygerjesztő fejlődésében; beszélt az idén bemutatott országos kiállítás, beszél fumei kikötők élénk forgalma; — megtaláljuk azt külpolitikánk szilárd állásában; a magyar befolyásnak érvényesülésében s a magyar állameszmének megszilárdulásában. Számokkal kimutatható az kereskedelmünkben, iparunkban és nemzetgazdaságunkban. Szem-

mel látható, szívvel érezhető a közmívelődés-ben, az irodalomban és művészetben, tapasztalható a közérkölesökben.

Elismerjük, hogy mindez nem egész össze-ségében Tisza Kálmán érdeme. A kivított si-kerből nagy rész illeti minis-tertársait, kik szákmáknak betöltésében minden tehetőségüket érvényesíték. Tisza Kálmán tíz éves jubileu-mának örömhajjai őket is magasztalják.

De hozzájárult e tíz éves minis-terelnöki pályá lehetővé tételéhez maga az a párt is, mely őt kitartóan támogatta, oly nehéz idő-kben is, a midőn a babérfának a levele csak az ellenzék számára zöldült, a kormánypart számára csak a vesszeje maradt. Ily öntuda-tos, szilárd, egyöntetű és cimehez, a szabadelvűséghez mindig hű kormánypart alig van több Európa continensének parlamentjeiben.

Azonban, hogy ilyen hatalmas, szabad-elvű kormánypart létezhetik, az legelső alapon magának a nemzetnek a ténye. Ez a mai örömnep érdeme, hogy fel tudta fogni vezéri alapelveit s Magyarországot mostani alakjában ujja alkotni segített, hogy feladni tudta régi ellenszenvét, de nem honszeretét, hogy ki tudott békülni nem csak ellenfeleivel, de saját magával is, s a békés munka terén keresi nagy missiója betöltését. Csak a magyar nemzeti szellemnek ez általános fellendülése teszi érthetővé, hogy egy alkotmányos minis-ter, hogy Tisza Kálmán tíz éven át a vezéri pol-czon megállhatott.

És a kit a tényezők közt legutóljára em-lítünk, hogy a legmagasabb helyre emeljük: az a király. Csak egy ily, minden ízében alkotmányos érzelmi fejedelem, ki minden né-peket egyenlően igazságos, s a magyarokhoz atyai szeretettel ragaszkodó, bölcs uralkodása alatt volt az lehetséges, hogy tíz évig ülhes-sen a kormányelnöki széken, egy olyan, hazája fenmaradásán, jólétén, kifejtődésén munkálkodó államférfi, mint Tisza Kálmán.

Nem kívánhatunk jobbat Magyarorszá-gnak, mint hogy mind ezen tényezőktől ezután is egyesülten közreműködjenek a kitörtött ma-gas czél elérése felé.

egen hagyott...
szükséges,
is; de ki-
gogó tech-
legkötőbb
s ezt érti
akak rend-
rillája ke-
van művelve
desére is.
ejtisen min-
12 darabja
el játszotta
l. Jól esett
előadásban
na az utolsó
n lett volna
rosos érte-
légység nél-
hiszem az
io fogalma
sátható, de
zposíciókat
z által egy
ségig elűtő
Ugy lát-
Kersch-
szór-
a pub-
a kiskör-
égét észre
ban meg-
az éneket,
be.
és szépen
lly dolgok.
náva avu-
ettelt han-
s, olykor
tt éljenek
men kívül
meg úgy,
ctni lehet,
c.
a király
jesztésére
yzészt s a
budapesti
te ki. —
yminister
or vesz-
yzó teg-
zen való-
bizonyára
ívelődés-
tapasz-
z össze-
vított si-
ait, kik
segütek
jubileu-
jek.
erelelnői
part is,
ez idő-
le csak
nympart
ntuda-
a sza-
alig van
ntjeiben.
szabad-
alapon
a mai
vazéri
akjában
ta régi
hogy ki
de saját
keresi
r nem-
se teszi
nizster,
ri pol-
ra em-
meljük.
pen al-
en né-
rokhoz
kodása
ühes-
hazája
alkodó
rszág-
ezután
tt ma-

a legszelebb körökben fog őszinte részvételt keltetni — legközelebb visszatérünk.
*** Halálózás.** Vettük a következő gyászjelentést: Loga Trajan, megyei főszámvévő, úgy saját mint számos hozzatartozói és rokonai nevében szomorodott szívvel jeleníti szeretett mostoha fia András Gy. Ferencz, kereskedelmi ügynöknek, decemberhó 8-án, reggeli 7 órakor, életének 47-ik évében történt gyászos elhunytat. A boldogult holt testemet decz. 9-én, délutáni 3 órakor fogták a gyászszobából (melenczei út) a rom. kath. temetőben örök nyugalomra helyeztetni. Az engedtelő szent mise aidozat pedig decemberhó 10-én, délelőtti 10 órakor fog az egkek Urának bemutatni. Áldás és béke hamvaira!
*** Vámbéry időzése városunkban.** A kitűnő orientalista Vámbéry Armin egyetemi tanár úr f. hó 6-án este érkezett városunkba. A pályahaznal a főgymnasium tanárkara élén Aranyi Bela igazgatóval nemkülönbön a deak segélyező-egylet választmányára a tisztikarral és nagyszámú közönség várakozott a tudásra. Kiszállások lelkes „őjén” hangzott fel, mire kísérettel kocsira szállott. A kegyesrendiek vendégszerető házában, hol sógoránál Aranyi Bela házfonók és igazgatói vala elszállásolva, — a gymnasiumi énekkar által szabatosan előadott himnussal fogadtott, melynek elhangzása után Herr Ödön tanár mint a fogadó bizottság elnöke által rövid de meleg hangú beszédben üdvözölte. Vámbéry városunkban élénken kiemelte, hogy a tanuló ifjúságnak mindig szivesen fogja partját, különösen oly vidéken, hol a magyar állameszmének is lehet egyuttal szolgálót. A fogadás az énekkar által előadott három leandulentes énekkar után vegét ért. Masnap délelőtti 10 órakor Herr Ödön tanár mint a segélyező-egylet h. igazgatójának vezetése alatt az egylet tisztikara átnyújtotta a tisztelet tagságról szóló díszes oklevelet, mely láthatólag kellemesen lepte meg. 11 órakor a tanárker tisztelettel, melynek húdolást Obelca József tanárfejezt ki emelkedett szavakban. Ezután még egyesek tisztelegése következett, — így a lapok szerkesztője, kit a barátság nemis kötelekbe csatol a tudóshoz. Erre sógora főtisztelendő Arany Bela igazgató kíséretében lekövetkező tisztelet meg látogatására Herr Ödön segélyegyleti h. igazgatót és fogadó bizottsági elnököt, meg Lichtenegger József tanárt, ki a díszes oklevelet gyönyörű arab stíly dekorációkkal készítette; bent a kegyesrendiek házában az egyes rendi tagokat. Délben a partistak vendégszerető asztalaianál szükebbkörű ebéd volt, melyen a hazarátai vettek részt. Leikes felköszönőkben persze nem volt hiány. Az előadásról tárcsánkban van tudósítás. Masnap 8-án reggel a főgym. igazgató és egyes tanárok, nemkülönbön a segélyező egylet választmányára kíséretében indult Vámbéry a pályaházhoz, honnan szívesen hucszás és lelkes „őjén” után elutazott Budapestre, feledehetetlen kellemes emlékeket hagyva hátra. Az ünnepség és nevezetesen az előadás nemcsak szellemi, hanem anyagi tekintetben is fenyesen sikerült, amennyiben az előadás bruttó jövedelme 413 frt 70 krt a netto jövedelem pedig 388 frt 86 krt tesz ki. És itt a segélyező egylet elnöksége legemélyebb köszönetet fejezi ki, Kulifay Lajos polgármester urnak, ki a város részéről a színházat díj nélkül bocsátotta rendelkezésre; Gröc nyomdatulajdonos urnak, ki a jegyeket és plakátokat ingyen készítette; Szávics János, Demkó Pál, Kupuszarovits Miklós, Ormody Imre, Billitz János, Deutsch Ignác urnaknak, kik kocsikat ajánlottak fel. Végre a következők urnaknak, kik felülfizetések által e valóban ritka anyagi eredményt elérni segítettek: főt. Aranyi Bela igazgató 5 frt, főt. Szabó Ferencz elleméri plébános 2 frt 50 kr., ngs. Pap Simon 2 frt 50 kr., Csegei Ignác aranyimés adozár 1 frt 50 kr., Herr Ödön 1 frt 50 kr., Stoits Sándor 1 frt. A főgymnasium derék ifjúsága, mely az ünnepség előidézője volt, bizonyára megérdemli az elismerést, és bő jutalmat is nyert mind a szellemi élvezetben, mind az anyagi eredményben, mely segélyegyletének alapítókéjét oly hatalmas gyarapítja.
*** Felhívás az emberbarátokhoz.** Mint az országos vörös kereszt-egylet torontálmegyei választmány elnöke, a vörös kereszt-egylet tagjainak s nagy közönségünk figyelmét a Balkán félszigeten folyó harcokra kötelelességszerűen felhívom. Nem a politika érdekéket it benünket: hanem csak szenvedő embertársunk sorsa. A Balkánon harcoló felek, fájdalom! számos sebesült számlálnak s aligha lesznek azon helyzetben, hogy a sérült harcosokat kellőleg eláthassák. Az emberi szív nemesebb érzése nem zárkothat el akkor, midőn embertársát szenvedni tudja s azok ezen szenvedések enyhítésére a legszükségesebbekkel aligha rendelkeznek. Nem zárkothatunk el annál is inkább, mivel a szenvedők közvetlen szomszédunkban fekszenek; s mintha csak hallanók őket, megtört zemeiket felénk fordítva, segélyért esedezni. Ily fájdalmas körülmények között, kötelelességemnek tartom, vörös kereszt-egyletünk tagjainhoz s nagy közönségünkhez fordulni, azon emberbaráti kérelemmel, hogy a harcoltáron sérült vitészek szenvedéseinek enyhítésére, nemesszívű adományokkal járulni sziveskedjenek. Miután azonban az emberbaráti szeretet nem tekinthet a politika folyamataira, hanem egyedül csak a szenvedő emberre, bármely hadakozó félhez tartozzék is: — ennélfogva kötelelességemnek tartom gondoskodni arról, hogy a hozzám befolyandó adományokat, az adakozó kívánsága szerint, vagy Szerbia, vagy Bulgária sérült harcosai szenvedésének enyhítésére fordíttassanak. Kérem tehát: 1) Határozottan megjelölni, hogy az adomány a Szerbia

királyság vagy a Bulgária fejedelemség sebesültjei javára fordíttassék-e? Az ily megjelölés hiányában az adomány egyenlő részekben szétosztatik. 2) Adományozható minden, a mi a sérült testi s lelki üdülésére szolgál. Jelese: a) pénzbeli adomány, bármily csekély mennyiségben; b) minden a sebesültnek szükséges közszeres: charpie, vászon, gyapot, kötőszalagok, uj vagy használt; furdőspingviák; egyáltalában minden a mi a sebek gyógyításánál használható; c) azután ingek, alsó nadrágok, harisnyák, vagy más alsó ruhák, d) lepedők, szalmaszékők, matracok, paplanok, pokróczok, vánkos czihák s egyéb agy nemek; e) borok, különösen ó-borok, vörösek és fehérek, befőttek stb. stb.; f) szivarok és szivarkák. Szükséges, hogy a sérült uduló vitézek szórakoztatására is gondoljunk. — Erre legczelteszerubb a jó olvasmány. Ennélfogva elfogadatlannak könyvek, különösen pedig regibb képes újságok. Az adományokat kérem hozzam, Ecskára külden, a honnan én azokat, az adományozó óhaja szerint, rendelkezési helyére átszállítom. Végre arra kérem különösen igen tisztelt hölgyeinket, hogy emlékezve azon magas hivatásra, mely a nőre, különösen a könyörületeség terén baromlik, kövessék szívük nemesebb érzelmét s hintsenek balzsamot azon sebekre, melyek a világ folyásában meg nem akadályozható erő, szenvedő embertársón vert. „Mint tavasz s ősz a mező virágjának; s mint vész s a nap ragyogó sugára tenger hajjai felett: úgy rokonzeret által az egész nemnek öröme s bánata közös legyen.” Kelt Ecskán, 1885. évi november hó 28-án. Várad y Mihály, Thurn és Taxis Victorin hercegné, mint az országos vörös kereszt-egylet torontálmegyei választmány elnöke.
*** A magyar országos vörös kereszt-egylet torontálmegyei választmányára és a helybeli szerb jótékony nőegylet, műkedvelői előadást rendez a szerb bolgár háború Belgradon apolt sebesültjei javára.** Az előadás a városi színházban f. hó 14-én hétfőn tartatik, és két kis vigjátékból áll. A magyar darab címe: „Mar alszik”. A szerb darabé: „Egy szerelmes levél”. A czél nemességet tekintve, megvagyunk győződve, hogy különös buzdítás nélkül is fog az előadás szép összegű bevételét eredményezni, hiszen a mi fiaink is vagy katonák, vagy azoknak testvérei, szülei, rokonai, s így siessünk a házáért vérző sebek fejdalmát enyhíteni.
*** Új kormánypart lap indul meg** jövő hó 1-étől kezdve „Aradi közlöny” czim alatt. E lap az Arad-városi és Arad-megyei szabadelvű pártok közlönye. A lapbizottság áll: Bohus Zsigmond, Várahelyi Bela, Véghe Aurél, Bonts Dome és Varjassy József urakból. A lap minden nap, tehát hétfőn és ünnepek után reggel is megjelenik, és így olvasó közönségét megszakítás nélkül értesíti az események folyamáról. Szerkesztője: Hindy Árpád lesz; dolgozni fognak a lapba: Adorján Sándor, dr. Báttaszéki Lajos, Bekics Gusztáv, Berczik Árpád, Borostyai Nándor, Csernátony Lajos, dr. Falk Miksa, György Aladár, György Endre, Halász Sándor, Hegedus Sándor, Hellai Ferencz, Horvath Károly (Orosháza), Jókai Mor, Komócsy József, dr. Lang Lajos, Mikszáth Kálmán, dr. Neményi Ambrus, Novy László, Rakovszky István, Szana Tamás, Szathmáry György, P. Szathmáry Károly, Szerb György, Tótvölgyi Titusz, Vadnai Károly, Vértessy Arnold, Visi Imre, Zsilinszky Mihály. Aradról és vidékéről a lapbizottság tagjai közül: Abray Lajos, Antólik Károly, dr. Adler Lipót, Antalfy Endre, Bohus László, Goldis János, dr. Jancsó Benedek, gr. Karolyi Tibor, dr. Kell Lipót, Lendvay Sándor, Maday Mátyas, b. Mannsdorf Géza, dr. Márki Sándor, dr. Meskó Sándor, Monti Alajos, Návay Imre, Némethy Károly, Ormós Péter, Paradeiser Lajos, dr. Pozsgay Lajos, Rozsnyay Mátyas, Sanka Lajos, Szalay Antal, Szathmáry Gyula, Szeberényi Andor, Szöllösy Károly, ifj. Takács Sándor, dr. Tenner Pál, Varjassy Árpád, b. Wasmer Adolf, dr. Weidenfeld István. Az előfizetési feltételek. Videkre, bérmentesen küldve: Egy évre 14 frt. Félévre 7 frt. Negyedévre 3 frt 50 kr. Egy óra 1 frt 20 kr. Helyben, házhoz hordva: Egy évre 12 frt. Félévre 6 frt. Negyedévre 3 frt. Egy óra 1 frt. Gyűjtőknek 8 egyszerre beküldött előfizetés után egy tiszteletpeldány jár.

vényszék azonban ezen kérelemnek helyt nem adván, vádlottat továbbra is vizsgálati fogságban tartatni határozta, mert 1) a kezzeivel a bünyvadi eljárást szabalyozó ministéri rendelet követelményeinek meg nem felel; 2) vádlott ellen bünyvadi eljárást forog fenn. A végtargyalás f. é. decemberhó 28-ik napjára tűzött ki, s valószínűleg zart ajtók mögött tartatik meg.
— Az ellenszegülő románok. Dániel László, bányai szolgabíró, a partosi községi jegyző elleni vizsgálati megejelése végett 1884. évi július 28. napján Partoson megjelenő, ez alkalommal a leköszönt bíró helybe helyettesített Brunad Gavriillat hivatalába helyezni szándékolta, de ezen hivatalos eljárásának a mar előre összecsoportosult nép és ezek között főképen Fizesan Stefan, Stoize Gyorgye, Lupu Andria, Pan Ignya, Zsiveszku Trifu, Mihvoj Nikola, Bojvoran Jovan, Fizesan Pan, Petru Gyorgye, Radoszav Petru és Radovan Gyorgye ellenszegultek és nagy zajjal követelték, hogy a szolgabíró a helyettesítési rendeletet vonja vissza, mert nekik bírónak Brunad Gavriilla nem kell; s midőn a szolgabíró engedni nem akart, tömegesen a községi irodába rontottak s fenyegetve magartartásukkal a szolgabíró intézkedéseinek visszavonására kényszerítették, sőt Fizesan Stefan a szolgabírói karját megragadvá tetlegességre vetemedett, Fizesan Pan pedig megvesztegetéssel vadolta, kiáltozván: „Könnny Brunadnak bírónak lenni, mikor megtömte a szolgabíró zsebeit pénzzel.” — Fentnevezett egyének ezen tetteben a hatóság elleni erőszak bűntette flnglatatván, a helybeli kir. törvényték vádlottakat abban bünyösöknek mondta ki, s Fizesan Pant hat havi, Fizesan Stefan és Sirioze Gyorgyet három-három havi, Lupu Andria, Pan Ignyat, Zsiveszku Trifu, Mihvoj Nikola, Bojvoran Jovan, Petru Gyorgyet, Radoszav Petrut és Radovan Gyorgyet egy-egy havi fogságra ítélte. Vádlottak ezen ítélet ellen felebbezték; az iratok e napokban érkeztek le a kir. táblától, mely az első bírósági ítéletet lényegtelen változtatással helyben hagyta.

Gazdasági heti szemle.
N.-Beeskerek, 1885. december 9-én.
A lanyha időjárás okozta rossz utak minden kereskedelmi forgalmat meghusztának s így termények nem kerülnek piacunkra. Az árak csak névszerűek: buza 7 frtől 7.15 krig; zab 5.70; árpa 5 frtől 6-ig; szemes tengeri 4 frt mmkint; tavaszi szállításra 4—50.
Veréseink kedvezően fejlődnek és jó reményekkel biztatják gazdáinkat.
Úrbíbi időben sok lopás és itt-ott rablás fordul elő városunk környékén, mire az illető hatóságok beceses figyelmét már azért is kénytelenek vagynak felhívni, hogy kellő elővigyázatból óvszerkelet gondoskodjanak, mert a tél csak kezdődik és már is, kivált városunk területén — több marha lopást regisztráltunk, nehogy ez nagyobb méreket öltson. (R. et O).
IRODALOM és MŰVÉSZET.
Az „Athenum” irodalmi s nyomdai r-társulat kiadásában megjelent: **Tiz Esztendő.** 1875—1885. Irta: M. e. m. r. Budapest, 1885. november 29-én.
A röpirat fejezetei a következők:
Az eszmék Magyarországon tíz év előtt.
A pártok Magyarországon tíz év előtt.
A kiegyezés tíz év előtt.
„A legfeketébb pont.” (A pénzügyek.)
„A legnagyobb hazarülés.” (A külügyi politika.)
„A legkérsőbb desillusio.” (Horvátország és a nemzetiségek.)
„Az aprólékosságok kormánya.” (Belügyek.)
Város és vidék. (A szociális ellentét kérdésehez.)
Tizsa Kálmán.
A 14 ívre terjedő, szép kiállítású röpirat ára 1 frt 50 kr.
A „Nemzeti Hírlap” politikai hetilap a jövő évvel második évfolyamába lép. Mint a legolcsóbb s legterjedelmesebb képes politikai hetilapot ajánljuk mindazok figyelmébe, kik napi lapokat nem olvashatnak. Előfizetési ára egész évre 4 frt, negyedévre 1 frt. Az előfizetési pénzek a „Nemzeti Hírlap” kiadóhivatalának, Budapest, ősz-utca 30. szám küldendők.
Egyetemes Regénytár. Singer és Wolfner budapesti kiadó s jeles vállalatának 6-ik kötete hagyta el immár a sajtót. E legújabb kötet egyik legnépszerűbb és legtermékenyebb írónaknak, Tolnai Lajos-nak „A jubiléumok” című regényét közli, mely méltán sorakozik ama művekhez, a melyek Tolnai nevét nemcsak ismerté, hanem kedvelté tették. Ez a könyv is, a melyre még érdemlegesen szándékoznak visszatérni, ugyanabban a csinos, sőt díszesen mondható kiállításban jelent meg, mint az Egyetemes Regénytár többi kötetei, melyek úgy olcsóságuknál, mint tisztes külsejüknél, de főképp válogatott tartalmuknál fogva legjobban beválnak karácsonyi ajándékokul is. Olmet, Mikszáth, Conway, Tolnai oly nevek, melyek méltán szerezték meg eddigé a kitűnő vállalatnak azt a páratlan kelendőséget, a melynek örönd. Egy-egy piros vászonba kötött, fekete nyomással díszített kötet ára 50 kr. Az eddig megjelent 6 kötet ára 3 frt. Előfizeteni a kiadónál Budapesten Andrassy-út 10.
Megrendelési felhívás ily című füzetre: **A szent unio.** Apologeticus cikksorozat, a Magyar Szent Korona alatt élő görög szertartású katolikus románok védelmére. Irta: Dr. Lauran Ágoston, nagyváradi gör. szert. kath. kanonok.
Míg Arvides és Quadratus, szent Jusztin vértanu, Athenagoras, Minutus Felix, Tertullianus, szent Cyprian, Arnobius, Lactantius, Pantanus és az első századok többi Apologetái, általánosságban a kereszténység védelmezését tűzték ki feladatukul; addig a jelen füzet célja, oly nem is gyanítható részről jövő roppant vadat utasítani vissza, mely ha rászárad a Magyar Szent Korona alatt élő görög szertartású katolikus románokra, azoknak, mint nem érdemeseknek arra, hogy még csak a haza levegőjét is élvezhessék, innen pusztulniok kellene.
Elég érdekes tárgy ez arra nézve, hogy azt, különösen a „Religio” című kath. egyházi és irodalmi folyóirat ez időszertini m. t. olgás közönsége, kiváló figyelemre méltatni kegyeskedjék.
A 7—8 nyomattól ivre terjedő füzet ára, postai szétküldéssel 60 kr. Papnövevényekkel 30 kr.
A füzet e hó végéig elhagyja a sajtót és a m. t. megrendelőnek azonnal megküldetik.
Nagyvárád, 1885. évi december hó 5-én.
Dr. Lauran Ágoston, gör. kath. kanonok.
Felelős szerkesztő: Lauka Gusztáv.
Főmunkatárs: **Dr. Orsó Mátyas.**
Szerkesztői üzenetek.
Többeknek. Uzdin. Lapunk kivételes jellege nem enged meg, hogy akár a „Nyitler”-ben is oly dolgokat közöljünk, melyek okvetlenül személyeskedésre vezetnek. Véleményünk a közölt ügyben az, hogy sziveskedjenek indokolt és bizonyítékokkal felszerelt panaszukkal az alispánhoz fordulni s a kívánt czélt ez úton sokkal hamarabb elérndik.
Egy névtelen községi képviselőnek. Nem érezzük magunkat hivatra közigazgatási elvi kérdéseket a szerkesztői üzenetekben előlnteni. A mennyiben a velünk közölt kérdés valahol tényleg flméről volna, legeszerubb lesz azt konkrét panasz alakjában az illetékes forum elé terjesztetni.

KÖZGAZDASÁG.
A mezőgazdasági és kisipari hitelszervezet kérdésehez. A torontálmegyei gazdasági egyesület f. hó 6-án tartott közgyűlésében a „torontálmegyei központi hitelszervezet” létesítése végett Pap Simon elleméri birtokos elnöklete alatt kiküldött bizottság jelentését tárgyalván, öröndetes tudomásul vette a megyei köztörvényhatóság f. évi november 23-án hozott, e lapban már részletesen közölt határozatot, melyhez képest a kontemplált alkotást anyagi és erkölcsi támogatásban részesíti, ha a megye részére alapszabályszerűleg a megkívántató befolyás biztosittatik.
Egyuttal megbizta a hitelszervezeti létesítő bizottságot, hogy magát saját beletásához képest 100-as bizottsággá kiegészítvén, s a megye törvényhatóságával, s illetőleg alispánjával közvetlenül érintkezésbe lépvén, az e részben fennforgó kérdésekben saját hatáskörében járjon el; és általában saját felelőssége alatt mind azon intézkedéseket tegye meg, a melyek a torontálmegyei központi hitelszervezetet alapítása céljából szükségesek.
Végül a gazdasági egyesület közgyűlése a létesítő bizottság rendelkezésére a felmerülő költségek fedezésé végett 100 frtnyi előleget utalványozott ki.
Ezzel tehát a tervbe vett alkotás a gyakorlati megoldás stádiumába jutván, a létesítő bizottság legközelebb ki fogja bocsátani a vonatkozó alá írási iveket.
Hasznos házi állatok statistikája.
A földművelési ministerium közlönye: a „Közgazdasági Értesítő” utolsó száma érdekes összeállításban közli azon összeírások eredményét, melyeket az országos statisztikai hivatal a múlt évben a hasznos házi állatok tekintetében foganatosított. Ezuttal a szárnyas állatok és a háziszarvaszatok adatai jelentek meg, melyekből közöljük a Torontálmegyét érdeklőket:
Volt az összeírás alkalmával:
I. Paraszbirtokos tulajdonában: 1,535.659 tyúk, — melyből tenyész: 493.215; továbbá: 44.891 pulyka, (tenyész 14.411); 481.116 lúd, (tenyész 153.501); 162.918 kácsa, (tenyész 48.816); 142.224 galamb, (tenyész 56.790); összesen 2,366.808.
II. Közép- és nagybirtokosok tulajdonában: 75.869 tyúk, 7516 pulyka, 27.525 lúd, 11.937 kácsa, 30.053 galamb, összesen 152.900.
A szárnyasok főösszege az egész megye területén: 2,519.708 db.
A méhészet állása a következő:
I. Volt paraszbirtokos tulajdonában összesen 32.090 méhcsalád, melyből 21.293 közönséges kasokban 10.797 pedig mozgó-

Törvénytékési csarnok.

A nagy-beeskerekéi e. f. kir. törvénytékésnél f. é. decemberhó 11-ik napjától decemberhó 17-ik napjáig következő bűnyögek fognak tárgyalatni: decemberhó 11-én szándékos emberölés bünyette, vádlott Popovits Tósa; — decemberhó 14-ik napján szemérem elleni erőszak, vádlottak: Scheffer és Richter; — decemberhó 15-ik napján a) csalás bünyette, vádlott Petrovits Milos; b) súlyos testvértés, vádlott Dragan Juon; c) súlyos testvértés, vádlott Mess Ádám; — decemberhó 17-ik napján, magzatelhajtás bünyette, vádlott Leusch Joza.
Vád alá helyezett plébános. Balázs Vinczót, a volt úrményházi és sándorfalvi plébánost a nagy-beeskerekéi kir. törvényték két rendbeli sikkasztás bünyette, okirathamisítás bünyette és a btk. 71. §-ba átköző kihágás miatt vád alá helyezte. Védője, Kovách Ágoston ügyvéd a kir. törvénytékhez kérvényt nyújtott be, melyben a becsatlott kerességi levél alapján Balázs Vincze szabad tábra helyezését kérelmezte; a tör-

VASUTÜGYEK.

Délnémet vasúti kötelék.

A kötelék díjszabás 2-ik füzetéhez folyó évi december hó 1-vel megjelent 2-ik számú függelékben, a cs. kir. szab. déli vasut-lársaság Budapest d. v. (Buda) állomása számára foglalt kivételes díjtételek folyó évi december 1-vel a magy. kir. államvasutak és a szab. osztr. magyar államvasut-lársaság budapesti állomásain is a fenti függelékben megjelölt mód szerint alkalmazásra kerülnek.

A magyar vasúti kötelék díjszabás 1884. évi április 15-étől érvényes XII. füzetéhez folyó évi december 15-én az I. pótlék lép életbe, melynek tartalma: állomási díjszabás Kassa állomás és a szab.-osztrák-magyar államvasut-lársaság Pozsony fiókpályaudvar, Trencsén és Új-Zsolna állomásai között, továbbá csomópont díjszabás a szab. osztrák-magyar államvasut-lársaság fenti állomásai és a kassa-oderbergi vasut összes magyar állomásai között, nemkülönben díjtételek módosítása és végre kivételes díjszabás vaskéreg szállítására.

Bajor osztrák-magyar kötelék.

Folyó évi december hó 15-ével az 1879. szeptember 15-től érvényes bajor osztrák-magyar kötelék díjszabás III. rész 1. füzetéhez (gabona stb. szállítására) a X. pótlék lép életbe, mely több bajor állomásra nézve új díjtételeket, továbbá egy a reexpeditionális táblázatra vonatkozó kiegészítést és kiigazításokat tartalmaz.

Ezen pótlék példányai a részes vasutaknál kaphatók.

Türingiai-szász-magyar kötelék.

Folyó évi december hó 15-étől kezdve az érvényes szász-magyar kötelék díjszabás II. rész 1-ső illetőleg 3. füzetéhez folyó évi december 1-jével életbelépett I. illetőleg III. pótlékban Gera, Lipese, Plagwitz, Lindenau, Weida és Zeitz állomások részére foglalt díjtételek az erfurti kir. vasut igazgatóság (türingiai vasutak) hasonló fenti versenyállomásaira, mely utóbbiak számára az 1880. évi január 1-től érvényes türingiai szász-magyar kötelék áru díjszabás I. illetőleg IV. részében díjtételek foglaltak, további intézkedés alkalmazására kerülnek.

H I R D E T É S E K.

3928. sz. 1885.

(568-3.3)

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, miszerint a Panic Viktoria, volt t.-kanizsai lakos hagyatéka tulajdonát képező a t.-kanizsai 96. sz. tjkvben foglalt A. I. (570-573.) illetőleg 1188. hr. sz. ingatlanra a t.-kanizsai rom. kath. temető kibővítése céljából a nm. m. kir. közmunka és közlekedésügyi miniszterium f. évi ápril 20-án 14379. sz. a. kelt rendeletével a kisajátítási jog engedélyeztetvén, a bizottsági tárgyalás f. évi december 16-án, d. e. 8 órára, Török-Kanizsa községhezahoz kitételek.

Miről az érdekeltek az 1881. XLI. t. cz. 34. §-a értelmében azzal értesítettek, miszerint a tervrajzot és összeírást Török-Kanizsa községhezahoz a hivatalos órák alatt betekintheik, és hogy a bizottság a fenti §. értelmében a kisajátítási terv megállapítása felett akkor is érdemleg fog határozni, ha az érdekeltek közül senki sem jelenik meg.

Nagy-Becsereken, 1885. évi november hóban.

Tallian,
alispán, biz. elnök.

12372. sz. 1885.

(579-3.2)

Hirdetmény.

Melyel Nagy-Becserekek város tanácsa mint iparhatóság részéről ezennel közzé tétetik, miszerint a Novak és társa-féle helybeli kezizálog üzletben 1885. nov. 23-án a törvény értelmében megkötött árverés alkalmával az 1884. évből 899, 1432, 1649, 2077, 2135, 2266, 2317, 2361, 2410, 2430, 2442, 2587, 2632, és az 1885. évből 2707, 2711, 2724, 2792, 2838, 2897, 2938, 2950, 2968, 2978. és 3001. sz. zálogjegyek alatt elzálogosított tárgyakért a nyert kölcsön összegnél nagyobb ár értevéen el, mely elert több összeg az 1881. évi XIV. t. cz. értelmében az elzálogosítottknak visszajár.

Miért is felhívattak mind ezen fentebb elősorolt számú zálogjegy tulajdonosai, miszerint az árverés napjától számított 3 éven belül az elert több összeg felvétele végett a zálogjeggyel Torontálmegey tettes alispáni hivatalánál annyiival is inkább jelentkezzenek, minthogy ezen határidő eltelle után a letéteményezett összegek az idézett törvény-cikkben megállapított cizókra fognak fordítani.

Kelt N.-Becsereken, 1885. november hó 28-án.

Kulifay Lajos,
polgármester.

615. sz. b. v. 1885.

(591-1.1)

Arverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött vajtó az 1881. LX. t. cz. 102. §. értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a török-becei tettes kir. járásbíróság 1434/84. sz. végzése által Mangold és Lang és társ., szerb-elleméri lakosok mint vajtatók javára, Gyulinatz Lyuba, tarrasi lakos ellen 75 forint tőke, ennek 1882. szept. 1. napjától számított 6% kamatai és eddig összesen 52 frt 82 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési vajtás alkalmával bíróság le- és felülfoglalt és 348 frtra becsült 4 drb ló, 1 kocs, 30 p. mérő búzából álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 3898/85. sz. p. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis a tarrasi községhezahoz leendő eszközésére 1885. évi december 19. napjának d. u. 2 órája határidőül kitételek és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881-ik évi LX. törv. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Török-Becsén, 1885. évi december 1. napján.

Rankovits István,
kir. bir. végrehajtó.

12736. sz. 1885.

(564-3.3)

Pályázat.

A szegedi magy. kir. jószágigazgatóság kerületében fekvő n.-beckereki kir. ispánságnál megürit 500 frt évi segélydíj, 60 frt lakpénz és 20 úrköbmeter keménytuzifa és 4 kat. hold terményföld, esetleg a fa és föld váltáság árával egybekötött m. kir. gazdasági gyakornoki állomás megüresedvén, a nm. m. kir. pénzügyminiszterium f. é. 72777. sz. magas rendelete folytán ezen állomás betöltésére pályázat nyitattik.

Felhívattak a folyamodók, hogy képes-ségüket, életkorukat és eddigi gyakorlati alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt szabályszerűen bélyegzett kérvényeket, még pedig a hivatalban levők illető főnökeik, a hivatalban nem levők az illető kes főispán útján hozzájuk legfeljebb f. évi december hó 19-ig annál is inkább beadják, mert a kellően fel nem szerelt, elkésve vagy a szabályszerű ut mellőzésével beküldött kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Szeged, 1885. nov. 21.

M. kir. államjóságigazgatóság.
(Utánnomat nem díjaztatik.)

12571. sz. 1885.

(576-2.2)

Haszonbérbeadási alkutárgyalási hirdetmény.

Alulirt jószágigazgatóság részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a titeli kovili halászi jognak (Szalkától Kovilig) 1886. évi január 1-től 1888. decz. végéig vagyis 3 évre leendő bérbeadása iránt 870 forint kiküldési ár mellett alkutárgyalás fog tartatni f. évi december 11-én Títelén, d. e. 10 órakor a községhezahoz.

Versenyezni szándékozók azzal hivatnak meg, hogy a részletes feltételek ezen igazgatóságnál, valamint a nagy-beckereki ispánságnál a hivatalos órák alatt bármikor betekintheik; továbbá, hogy az alkutárgyaláshoz 10% bánatpénzzel ellátva jelenjenek meg.

Az alkutárgyalás megkezdése előtt 10% bánatpénzzel ellátott zárt írásbeli ajánlatok elfogadhatók.

Utó ajánlatok nem fogadhatók el.

Szegeden, 1885. nov. 24.

M. kir. államjóságigazgatóság.
(Utánnomás nem díjaztatik.)

Gőzmalom bérbeadási hirdetmény.

Torontálmegey Magyar-Czernya községben egy gőzmozdonyval s cylinderral ellátott gőzmalom két köre felszerelvényekkel, — és egy egykerékű, két par köre hajtó s z a r a z m a l o m j ö v ő 1886. január 1-től egy, esetleg több évre bérbe adatni fog, a gőzmalom egyetlen a községben, — a feltételek bármikor a községhezahoz megüritendők, hová is a szó- vagy írásbeli ajánlatok a kiküldési árnak 10% vagyis 60 forinttal ellátva benyújtandók.

Arverési határpapul f. december 20-án, d. e. 9 órája tüzetik ki.

Magyar-Czernyan, 1885. évi december hó 1-én. (594-2.1)

Vadnay József, Bugyi Márton,
jegyző. bíró.

Egy kezelő tiszt,

ki 24 év óta e megye több gazdaságában működött s jelenleg is mint kezelő tiszt állomásozva van, 40 éves, nős, családi körülmények folytán állomást óhajt cserélni, kezelése alatti birtoknál dacára a rossz áraknak, ez évben 7% tiszta hasznot képes volt felmutatni, a legjobb bizonyítványokkal bír, hajlandó oly birtokot is kezelni, amely el van adósodva, azt bizonyos meghatározott idő alatt az adósságból kifizetni.

1886. ápril, esetleg május 1-én az állást elfoglalhatná. (596-1.1)

Bővebbet e lapok szerkesztőségénél.

Arverési hirdetmény.

Franyova község előjárósága részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint a község tulajdonát képező italmérsi jog koresma-épülettel együtt 1 évre, azaz 1886. január 1-től december végéig nyilvános árverés útján legelőbbit ígérőnek f. december 16-án, d. e. 9 órakor fog bérbe adatni.

Kiküldési ár o. é. 7261 frt.

Arverelni szándékozók azzal értesítettek, hogy a fent kitett napon vagy személyesen vagy meghatalmazottjaik által — a kiküldési ártól számítandó 10% bánatpénzzel ellátva — megjelenni sziveskedjenek.

A többi feltételek a franyovai jegyzői irodájában bármikor megtekinthetők.

Franyován, 1885. decz. 2.

(584-1.1) A községi előjáróság.

722. sz. b. v. k. 1885.

(593-1.1)

Arverési hirdetmény.

Közhírré tétetik, miszerint a tekintetes n.-beckereki kir. törvényszéknek 1885. évi 5685. sz. végzésével megkeresett tettes n.-beckereki kir. bíróságnak 1885. évi 9182. sz. a. kelt végzése folytán Braun Moricz részére, Braun Lipót, helybeli lakosnál 300 frt és járul. iránti kielégítési vajtás útján 1885. okt. 27-én lefoglalt és 715 frtra becsült butorokból álló ingóknak helyben, vajtást szenvedő lakásán bírói árverésen készpénz fizetése mellett leendő eladatása 1885. december 14. napjának, d. u. 4 órára tüzett ki.

Együttal felhívattak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételéről a vajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, de az, ha részükre a foglalás korábban eszközölletett, a vajtási iratokból ki nem tűnik, ugy az esetben is, ha elsőbbségek bérleti vagy haszonbérleti viszonyon alapszik és ezen törvényes zálogjogok a vajtási jegyzőkönyvben meg van ugyan említve, azonban a követelés összege ugyanott kitüntetve nines, miszerint az 1881. LX. t. cz. 111. §-hoz képest elsőbbségüket az árverés megkezdéséig alólirhoz egy példányban írásban adják be, avagy szóval jelentsek be annál is inkább, minthogy későbbben bejelentett elsőbbségek vajtató kielégítését nem gátolják, igénylők a vételár fölöslegére fognak utasíttatni.

Kelt Nagy-Becsereken, 1885. évi december 2.

Marianowich János,
kir. bir. végrehajtó.

800 lánca nádas

a lukácsfalvi határban részben vagy lánca szerint eladó. (578-3.2)

Bővebbet naponta az écskai uradalmi irodában.

175. sz. 1885.

(597-2.1)

Haszonbérbeadási viszarverési hirdetmény.

Alulirt m. kir. jószágigazgatóság részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a csatádi uradalomhoz tartozó s alább megnevezett bértárgyaknak további hasznosítása céljából az upécsi kir. ispánságnál f. december 21-én, d. e. 10 órakor írásbeli zárt ajánlatok tárgyalásával egybekötött nyilvános szóbeli árverés fog tartatni.

Az árverés megkezdése előtt 10% bánatpénz letendő s az 50 kros bélyeggel ellátott szabályszerű írásbeli zárt ajánlatokhoz is 10% bánatpénz melléklendő.

Ily zárt ajánlatok f. decz. 18-ig ezen kir. jószágigazgatóságához is benyújthatók. Vagyontalan egyének, vagy a multra nézve hátralekös régi bérlek, továbbá csőd, számság vagy gondokosság alatt álló egyének az árverésben részt nem vehetnek.

A részletes feltételek a nevezett ispánságnál betekintheik.

Utóajánlatok figyelmen kívül hagyatnak.

Haszonbérbe fognak adatni:

Község neve	A bértárgy n.e.g.-nevezése	Kiterjedése	Kiküld. ár		Bértartalom	Jegyzet.
			bold	öl		
Szrb.-Szt-Márton	Ravazda majors. föld	483	750	7507 71	Az árverés jóváhagyási napjától 1886. évi szeptember 30-ig	A terület nagyrészt legelő
Dinyás	Ravazda	481	150			
Dinyás	Bocsár-Tóba	536	1567			

Szeged, 1885. decz. 4.

Szegedi m. kir. államjóságigazgatóság.
(Utánnomat nem díjaztatik.)

329. sz. b. v. 1885.

(589-1.1)

Arverési hirdetmény.

Gróf Pejacsevits Péter, b.-tordai nagybirtokos részére, Tóth Antal ifj., b.-tordai lakos ellen mai napon megtartott árverés sikert nem eredményezvén, közhírré tétetik, hogy buza, lovak és kocsik b.-tordai községhezahoz f. évi december 29-én, d. e. 9 órakor bíróilag el fognak adatni.

Kelt Tör.-Becsén, 1885. évi november hó 29-én.

Rankovits István,
kir. bir. végrehajtó.

8692. sz. 1885.

(570-3.2)

Pályázati hirdetmény.

Az oppova-barándai körorvosi állás elhalálózása folytán megüresedvén, annak betöltése céljából pályázat nyitattik.

Ezen állással 500 frt fizetés és a szabályrendeletileg megállapított listogatósi díjak élvezete van egybekötve.

Felhívattak mindazok, a kik ezen állást elnyerni óhajtnak, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket f. évi decz. 18-ig hozzam nyújtsák be.

A választás f. évi december 19-én, Oppován fog megejtetni.

Kelt Antalfalván, 1885. évi november hó 20-án.

Hegedüs,
szolgabíró.

Nagy feltűnést

keltének mindenütt az első bécsi szövőárnygyarból a legnagyobb orvosi tekintélyek unatitása szerint tiszta gyapjuból elkészült, tömösen szőtt és legújabb divatu

egészségi téli ujasak.

Az én egészségi ujasaim a képzelteitől legmellegebb és mellette a legegészségesebb öltönytartás, mert:

1. A testet mindig egyenlően melegen tartja,
2. Megvédi a testet meghűléstől, mert a képződő izzadást a gyapju magába foglalja,
3. Mert minden testalkat után simul, és
4. Mert kiválóan praktikus, kényelmes és olcsó mert az ára csupan

1 frt 80 kr.

Aki az egészségére valamit tart, az el ne mulassa azonnal egy ilyen egészségi téli ujasat megrendelni, mert az jobb mint bármilyen más téli öltöny. — Legjobb minőségben egyedül kapható:

I. Wiener Commissions- und Exportgeschäft

Wien, III. Kolonitzgasse Nr. 8.

Megrendeléseknél elegendő, ha megjegyeztedik: nagy, közép vagy kicsi. — Küldemények utánvétel mellett. (549-6.4)

Melléklet a „Torontál” 1885. évi 50-ik számához.

8005. sz. 1885. (585—1.1)

Árverési hirdetményi kivonat.

A nagy-beckereki kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság részéről ezennel közhírré tétetik, hogy Oltyan Mladen és Lyuba vjhajtatóknak, Oltyan, férj. Kevresan Szosza és özv. Oltyan Marta mint kk. Oltyan Mileva, Jelena és Milorad t. és t. gyámja, melencei lakosok vjhajtást szenvedő elleni 1881. szept. 20-tól évenként 20 frt 50 kr. elvont haszon, 26 frt 15 kr. vjhajtási és 15 forint 10 kr. jelenlegi és még felmerülő költségek kielégítése végett vjhajtást szenvedő tulajdonát felvett, a nagy-beckereki kir. tszék területén fekvő, a Melence községben, a melencei 220. sz. tjkvben 454 frtra becsült 153. oi. sz. egész ház és beltelek ugy 428 frtra becsült 2757. 2969. 4910. és 6271. r. sz. fel urb. telek harmadának vjhajtást szenvedőket illető felére, végre 197 frtra becsült 7873. r. sz. szőlőtől vjhajtást szenvedőket illető felére a tartalék földekre a szerb bánági pénzügyészség által bejelentett tulajdoni igény sérelme nélkül vjhajtási árverés útján el fognak adni.

Határnapul 1885. é. **december 30.** napjának, d. e. 10 órája, Melence község-házánál kitűzetik azon hozzáadással, hogy az ingatlanok ezen határnapon esetleg becsáron alul is eladatul fog.

Kikiáltási ár a fennebb kitétt becsár, melynek 10%-a a venni szándékozók által készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-baní árfolyammal számított és az 1881. nov. 1-én 3333. sz. a. k. igazságügyministeri rendelet 8. §-ban kijelölt ovadékképes papírban a kiküldött kezéhez bánatpénz gyanánt leteendő, vagy annak a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismeréventy átszolgáltatni.

Vevő tartozik a vételért két egyenlő részletben lefizetni, és pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől számított 8 nap alatt, a másodikat 14 nap alatt, minden egyes vételári részlet után az árverés napjától járó 6% kamatokkal együtt a n.-becskereki kir. adó- mint letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe beszámítottatik.

A többi árverési feltételek a hivatalos órákban a tjkönyvi hivatalnál és Melence község előljáróságánál megtekinthetők.

Kelt a nagy-beckereki e. f. kir. tszék tjkönyvi osztályának 1885. évi okt. hó 17-én tartott ülésében.

4089. sz. 1885. (574—3.2)

Pályázat.

Az alant megnevezett községekben üresedésben lévő körorvosi és kórszülésznői állomásoknak választás útján leendő betöltésére pályázat nyitattik, s pedig:

1. a rudnai körorvosi állomásra, mellyel összekötve:

a) az orvosi kórhöz tartozó Rudna, Maczedenia, Gyulész, Gaád és Fodorház községek által kiszolgáló évi o. é. 400 frt fizetés,

b) báró Nikolics Feodor, rudnai nagybirtokos ur ő excellentiája részéről biztosított évenkénti fizetési potlék címén o. é. 120 forint, — majd 4 szobából álló lakás, konyhával, padlás, pince és kerttel,

c) Szűsz Adolf s társai, ugyancsak rudnai haszonbérletk által a haszonbérlet tartamára évenként felajánlott o. é. 120 frtnyi fizetési járulék, és

d) a képviselő testületek részéről megállapított látogatási díjjak; továbbá

2. a gyéri; és

3. a szerb-bókai kórszülésznői állomásokra, melyek mindegyikével a meghatározott látogatási díjjakon kívül o. é. 90 frtnyi évi fizetés jár.

A választások pedig megtartatnak:

a) Rudnán az évi **december hó 21-én,**

b) Gyérett ugyanazon hó **22-én,** és

c) Szerb-Bókán szintén jövő hó **23-án,** mindég d. e. 10 órakor.

Felhivatnak tehát az orvos urak és kórszülésznők, kik a kiírt állomásokra pályázni szándékoznak, hogy az 1871. évi XVIII. t. cz. 74., illetőleg az 1876. évi XIV. t. cz. 143. szakasza szerint felszerelt folyamodványaikát alólírotthoz a választásokat megelőző napig nyujtsák be.

Módoson, 1885. nov. 16.

Lebánovich István, szolgabíró.

1085. sz. 1885. (582—3.2)

Árverési hirdetmény.

A Farkasdin községét mint erkölcsi testületet terhelő kincstári tartozások behajtásának biztosítása céljából a nevezett község tulajdonát képező és a farkasdini 334. sz. tjkönyvben foglalt az elisenhaini rétben fekvő 533 hold legelőnek 1886. jan. 1-től ugyanezen évi decz. végéig terjedő egy évi időtartamra leendő bérbéradása elrendeltetvén, a kérdéses legelő a f. évi **december hó 29-án,** d. e. 9 órakor, Farkasdin község-házánál megtartandó nyilvános árverés alkalmával a legtöbb ígérőnek készpénz fizetés mellett haszonbérbe fog adni. Az árverelni szándékozók 200 frt bánatpénzt kötelesek az árverés megkezdése előtt letenni.

A bérösszeg egy harmada azonnal, másik két harmada pedig 1886. évi január 16-án fizetendő le.

A bérbe adandó legelő kizárólag legelőre vagy szénatermetésre használható.

Kelt Antalfalván, 1885. évi nov. 23-án.

Hegedűs, szolgabíró.

25. sz. 1885. (569—3.2)

Árverési hirdetmény.

Uzdin község képviselő testületünknek f. nov. 21-én fenti sz. a., 2. pont értelmében kelt határozata folytán a regália jog három egymás után következő évre 1885. é. **december 23-án,** d. e. 9 órakor, Uzdin község-házánál a legtöbb ígérőnek nyilvános árverés útján haszonbérbe fog adni.

A kikiáltási ár évi 1500 frt.

As árverezők az árverezés alkalmával 10% vádiomot tartoznak lefizetni.

Későbbi ajánlatok el nem fogadtatnak. Egyéb feltételek Uzdin község hivatalánál a hivatalos órák alatt betekinthetők.

Uzdinon, 1885. nov. 23.

Jzö. hiv. távol:

Liffa György, Millovan Moisa, s. jegyző. bíró.

529. sz. b. v. 1885. (595—1.1)

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. törv. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a teljes török-becei kir. jbiróság 3310. sz. végzése által Karakasevits Krisztina, szabadkai lakos mint vjhajtató javára, Vlaskalin Rakila s társa, franyovai lakosok ellen 300 frt 50 kr. tőke, ennek 1884. szept. 8. napjától számított 6% kamatai és eddig összesen 41 frt 52 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 690 frtra becsült szarvasmarha és csöves kukoriczából álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatulnak.

Mely árverésnek a 3455/85. p. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis a franyovai község házánál leendő eszközzésére 1885. évi **december 17.** napjának, d. u. 2 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az erintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. törv. cz. 107. §-a értelmében a legtöbb ígérőnek becsáron alul is eladatul fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. LX. t. cz. 108. §-aban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Tör.-Beccsén, 1885. évi november 11. napján.

Rankovits István, kir. bir. végrehajtó.

12606. sz. ki 1885. (583—1.1)

Hirdetmény.

Alólírott hivatal részéről ezennel közhírré tétetik, hogy N.-Beckerek városának 1886. évi költségvetési előirányzata az 1871. évi XVIII. törv. cz. 115. §-a értelmében f. december 6-tól kezdve 15 napon át város összes lakosságának betekintheés végett a városi főszámvevői hivatalnál nyitva tartatik.

Kelt Nagy-Beckereken, 1885. december 4-én.

Kulifay Lajos, polgármester.

10. §
15,940. s
rendelvé
szedások
fél anyak
tanítója
ressztulv
kivántató
igazolták
kedés is
vagy vall
községe
nitőjára is
linek, ber
anyakönyv
(vallástari
adni, köle
könyvveze
lek bizo
ttak, —
tében töb
abbifuncti
kalmazva
ésével az
vallástani
lek kívánna
bizott rab
vallástani
történetől
nap alatt é
Az eze
melyikét m
vagy vallás
szer 50 —
sággal bünt

D) Any
11. §.
az állam h

lis ügye
egészen
delt, vag
A v
kiterjedé

A
ldősz
tasok oly
ténetet fr
A k
ilyen elpr
azonban h
nem isme
állást.

Pavla
becsület
A k
nak, az o
bocsátan
Kort
stamarat
Főde
hogymik
talanok sz
Az e
legdicso
krajcsáro
egy-egy
sult Huny
János a
nyakát, és
gesen gra
Boko

Műveltség.
M-lyel Nagy-Becskerek város tanácsa
mint inarhatóság részéről ezennel közzé té-

alkutárgyalási hirdetmény.

vhajlást szenvedő lakásán bírói árveresen
készpénz fizetése mellett leendő eladatása

H e g e d ű s,

Arverési hirdetmény.

Franyova községe részére, Nityin Sándor franyovai lakos ellen mai napon megtartott árverés sikert nem eredményezvén, közhírré tétetik, hogy szarvasmarha, birka, sertés és kocsiból álló ingóságok Franyova község házánál f. évi **december 16-án**, d. e. 8 órakor bírósággal el fognak árvereltetni. (588—1.1)
Kelt Török-Becsén, 1885. é. november hó 23-án.

Rankovits István,
kir. bírósági végrehajtó.

691. sz. b. v. k. 1885. (590—1.1)

Arverési hirdetmény.

Közhírré tétetik, miszerint a tekintetes bpesti kir. kereskedelmi és váltószéknél 1885. évi 40129. és 41229. sz. végzéseivel megkeresett tettes n.-becskereki kir. jbiróságának 1885. évi 6928. és 7135. sz. a. kelt végzése folytán Frankl A. Hermann és fiai részére, Kellner Ferencz, helybeli lakosnál 213 frt 92 kr. és 154 frt 81 kr. és járul. iránti kielégítési vajtás utján 1885. aug. 27-én lefoglalt és 830 frtra becsült 1 cséplőgép és 6 kukoricza morzsolóból álló ingóknak helyben vajtást szenvedő raktárában bírói árverésen készpénz fizetése mellett leendő eladatása 1885. évi **december hó 12-ik** napjának, d. e. 9 órára tüzetett ki.
Együttal felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, de az, ha részükre a fog-

lálás korábban eszközöltetett, a végrehajtási iratokból ki nem tűnik; ugy az esetben is, ha elsőbbségök bérleti vagy haszonbérleti viszonyon alapszik és ezen törvényes zálogjoguk a végrehajtási jegyzőkönyvben meg van ugyan említve, azonban a követelés összege ugyanott kitüntetve nincs, — miszerint az 1881. é. LX. t. cz. 111. §-ához képest elsőbbségüket az árverés megkezdéseig alólirthoz egy példányban írásban adják be, avagy szóval jelentésk be annál is inkább, minthogy későbbben bejelentett elsőbbségek végrehajtató kielégítését nem gátolván, igénylők a vételár fölőslégére fognak utasittatni.
Kelt Nagy-Becskereken, 1885. évi december 2.

Marianowich János,
kir. bír. végrehajtó.

710. sz. b. v. k. 1885. (586—1.1)

Arverési hirdetmény.

Közhírré tétetik, miszerint a tekintetes bpesti kereskedelmi és váltószéknél 1880. évi 8506. sz. végzésével megkeresett tettes n.-kikindai kir. tszéknek 1880. é. 1100. sz. a. kelt végzése folytán Veinstein B. és Ganzl Jakab részére, Konyevits Irma, jelenleg n.-becskereki, volt szerb-czernyai lakosnónál 51 frt 53 kr. és 430 frt tőke és jár. iránti biztosítási és kielégítési vajtás utján 1880. febr. 13-án lefoglalt és 377 frt 90 kr-ra becsült különféle butorokból álló ingóknak helyben vajtást szenvedő lakásán bírói árverésen készpénz fizetése mellett leendő eladatása 1885. **december 15.** napjának, d. u. 3 órára tüzetett ki.
Együttal felhivatnak mindazok, kik az

elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, de az, hogy részükre a foglalás korábban eszközöltetett, a végrehajtási iratokból ki nem tűnik, ugy az esetben is, ha elsőbbségük bérleti vagy haszonbérleti viszonyon alapszik és ezen törvényes zálogjoguk a végrehajtási jegyzőkönyvben meg van ugyan említve, azonban a követelés összege ugyanott kitüntetve nincs, — miszerint az 1881. évi LX. t. cz. 111. §-ához képest elsőbbségüket az árverés megkezdéseig alólirthoz egy példányban írásban adják be, avagy szóval jelentésk be annál is inkább, minthogy későbbben bejelentett elsőbbségek végrehajtató kielégítését nem gátolván, igénylők a vételár fölőslégére fognak utasittatni.
Kelt Nagy-Becskereken, 1885. évi december 2.

Marianowich János,
kir. bír. végrehajtó.

8963. sz. 1885. (587—1.1)

Arverési hirdetményi kivonat.

A nagy-becskereki kir. törvszék mint ulkönyvi hatóság részéről ezennel közhírré tétetik, hogy Dr. Stassik Ferencz, ügyvéd mint Gyorgyevits Loranits Kata vajtátónak, engedményese Koltis Milos, kumani lakos vajtást szenvedő elleni 67 frt 50 kr. tőke, ennek 1883. szept. 20-tól járó 6% kamatai, 12 frt 80 kr. per, 8 frt 60 kr. vajtási és 10 frt jelenlegi és még felmerülendő költségek kielégítése végett vajtást szenvedő tulajdonául felvett a nagy-becskereki kir. törvszék területén fekvő, a Kuman községben, a kumani 22. sz. tjkönyvben foglalt az

1881. LX. t. cz. 156. §. alapján az egész (37. 38.) r. és 19. oi. sz. a. foglalt egész ház és beltelekre 400 frt kikialltási árban, ugyan az ugyanott 84 frtra becsült 4409. r. sz. Párlag dűlbéli egész szőlőre és így a vajtáson kívül álló közös tulajdonosok birtokekre is vajtási árverés utjan el fog adatni.

Határnapul 1886. évi **február hó 4.** napjának, d. e. 10 órája, Kuman község-házánál kitűzetik azon hozzáadással, hogy az ingatlanság ezen határnapon esetleg becsáron alul is eladatni fog.

Kikialltási ár a fennebb kített becsár, melynek 10%-át a venni szándékozók által készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminisleri rendelet 8. §-ban kijelölt ovadékképes papirban a kiküldött kezéhez bánatpénz gyanánt leteendő, vagy annak a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elősmervényt átszolgálatni, kivéve vajtátót, ki bánatpénz és vételár lefizetése nélkül is árverelhet.

Vevő tartozik a vételárt két egyenlő részletben lefizetni, és pedig az első az árveréskor azonnal, a másodikat egy hónap alatt az árverés napjától járó 8% kamatokkal együtt a n.-becskereki kir. adó- mint letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe beszámítatik.
A többi árverési feltételek a hivatalos órákban a telekkönyvi hivatalnál és Kuman község előjáróságnál megtekinthetők.

Kelt a nagy-becskereki kir. törvényszék tkvi osztályának 1885. évi nov. hó 14-én tartott ülésében.

743. sz. b. v. k. 1885. (599—1.1)

Arverési hirdetmény.

Közhírré tétetik, miszerint a tekintetes győri kir. törvszéknek 1885. évi 4463. sz. végzésével megkeresett tettes n.-becskereki kir. jbiróságának 1885. évi 8377. sz. a. kelt végzése folytán Fuchs Lina részére, Kellner Ferencz, helybeli lakosnál 192 frt 25 kr. és jár. iránti biztosítási vajtás utján 1885. okt. 9-én lefoglalt és 510 forintra becsült cséplőgép és 4 morzsoló gépből álló ingóknak helyben vajtást szenvedő raktárában bírói árverésen készpénz fizetése mellett leendő eladatása 1885. évi **december hó 12-ik** napjának, d. e. 10 órára tüzetett ki.
Együttal felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez

jogot tartanak, de az, ha részükre a foglalás korábban eszközöltetett, a végrehajtási iratokból ki nem tűnik; ugy az esetben is, ha elsőbbségök bérleti vagy haszonbérleti viszonyon alapszik és ezen törvényes zálogjoguk a végrehajtási jegyzőkönyvben meg van ugyan említve, azonban a követelés összege ugyanott kitüntetve nincs, — miszerint az 1881. é. LX. t. cz. 111. §-ához képest elsőbbségüket az árverés megkezdéseig alólirthoz egy példányban írásban adják be, avagy szóval jelentésk be annál is inkább, minthogy későbbben bejelentett elsőbbségek végrehajtató kielégítését nem gátolván, igénylők a vételár fölőslégére fognak utasittatni.
Kelt Nagy-Becskereken, 1885. évi december 2.

Marianowich János,
kir. bír. végrehajtó.

888. sz. b. v. k. 1885. (598—1.1)

Arverési hirdetmény.

Közhírré tétetik, miszerint a tekintetes bpesti kereskedelmi és váltószéknél 1885. évi 8439. sz. végzésével megkeresett tettes n.-becskereki kir. jbiróságának 1885. é. 407. és 5093. sz. a. k. végzése folytán Galiczenstein H. részére, Jokly Zsigmond, helybeli lakosnál 96 frt 88 kr. tőke és jár. iránti kielégítési vajtás utján 1885. jun. 24-én felül- és lefoglalt és 802 frtra becsült öntött betűkből és butorokból álló ingóknak helyben vajtást szenvedő lakásán bírói árverésen készpénz fizetése mellett leendő eladatása 1885. **december 14.** napjának, d. e. 8 órára tüzetett ki.
Együttal felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez

jogot tartanak, de az, hogy részükre a foglalás korábban eszközöltetett, a végrehajtási iratokból ki nem tűnik, ugy az esetben is, ha elsőbbségük bérleti vagy haszonbérleti viszonyon alapszik és ezen törvényes zálogjoguk a végrehajtási jegyzőkönyvben meg van ugyan említve, azonban a követelés összege ugyanott kitüntetve nincs, — miszerint az 1881. évi LX. t. cz. 111. §-ához képest elsőbbségüket az árverés megkezdéseig alólirthoz egy példányban írásban adják be, avagy szóval jelentésk be annál is inkább, minthogy későbbben bejelentett elsőbbségek végrehajtató kielégítését nem gátolván, igénylők a vételár fölőslégére fognak utasittatni.
Kelt Nagy-Becskereken, 1885. évi december 2.

Marianowich János,
kir. bír. végrehajtó.

A »Torontál« 50-ik számának HIVATALOS MELLÉKLETE.

Nagy-Becskerek, 1885. évi december hó 10-én.

HIVATALOS RÉSZ.

A vallás- és közoktatásügyi magy. kir. miniszternek 1885. évi november 13-án 1924. eln. sz. a. kelt körrendelettel kibocsátott

szabályrendelete

az izraelita anyakönyvek vezetése tárgyában.

(Folytatás.)

10. §. Az 1863. évi nov. hó 2-án 15.940. sz. a. kelt udvari kancelláriai rendelvény 12. pontja szerint „az összehadások az egyik vagy másik jegyes fél anyaközségbeli rabbija vagy vallás-tanítója által” csak akkor levén keresztelvéthető, „miután a felek a megkívántató bizonyítványokkal magukat igazolták”, de ott egyúttal azon intézkedés is foglaltatván, hogy „a rabbi vagy vallás-tanító az összehadást más községeknek a rabbijára vagy vallás-tanítójára is bízhatja”: tilos ugyan bárkinek, bárhol jegyes feleket az illetékes anyakönyvező rabbi vagy rabbi-helyettes (vallás-tanító) megbízása nélkül összehadni. kötelessége azonban az anyakönyvvezetőnek — miután a jegyes felek bizonyítványait általa rendben találtatják, — hogy az esetben, ha a kerületben több rabbi, rabbi-helyettes vagy rabbi-funkciókat végző vallás-tanító van alkalmazva, az esketési szertartás végzésével azon rabbit, rabbi-helyettes vagy vallás-tanítót bizza meg, kit a jegyes felek kívánnak. Viszont kötelessége a megbízott rabbinak, rabbi-helyettesnek vagy vallás-tanítónak, hogy az összehadás megkötésétől az anyakönyvvezetőt három nap alatt értesítse.

Az ezen szakasz határozatainak bármelyikét megszegő rabbi, rabbi-helyettes vagy vallás-tanító annyiszor a mennyiszor 50—100 frtig terjedhető pénzbírsággal büntetendő.

D) Anyakönyvek.

11. §. Az anyakönyvek mindentűz állam hivatalos nyelvén, vagy az

illető politikai község jegyzőkönyvi nyelvén vezetendők.

12. §. A születési, házassági s halálzási esetek számára külön-külön kémeny táblákba kötött anyakönyvek nyitandók, melyek a következő rovatokkal vannak ellátva:

I. A születési anyakönyv rovatai:

1. Folyó szám. 2. Az újszülött neve. 3. Születésének ideje; év, hó és nap (a születési év minden lapon és az év megkezdésével csak egyszer is feljegyezhető). 4. Az újszülött neme: férfi vagy nő. Az újszülött származásának minősége: törvényes vagy törvénytelen. 6. Az atya neve, állása vagy foglalkozása és születésének helye. 7. Az anya családi s egyéni neve és születésének helye. 8. A szülők lakása és a gyermek születésének helye. 9. A baba neve. 10. Fiúknál a körülmételő neve és a körülmételés napja. 11. Leányoknál az elnevezés napja. 12. A koma neve, állása vagy foglalkozása és lakása. 13. Meghalt. 14. Jegyzet.

II. A házások anyakönyvének rovatai:

1. Folyó szám. 2. A völegény neve, állása vagy foglalkozása, születés-helye. 3. A völegény szüleinek neve, állása s lakása. 4. A völegény lakása. 5. A völegény kora. 6. A völegény állapota: nőtlen, özvegy vagy elvált. 7. Az ara neve s születés-helye. 8. Az ara szüleinek neve, állása s lakása. 9. Az ara lakása. 10. Az ara kora. 11. Az ara állapota: hajadon, özvegy vagy elvált. 12. Hol és hányszor történt a kihirdetés. 13. Az esketés ideje; év, hó s nap (az év minden lapon és az év megkezdésével egyszer is írható). 14. Az esketés helye. 15. A tanúk nevei. 16. A rabbi vagy helyettesének neve, ki az esketési szertartást végezte. 17. Jegyzet.

III. A halálzási anyakönyv rovatai:

1. Folyó szám. 2. A halottnak családi s egyéni neve. 3. Állása vagy foglalkozása. 4. Születési helye. 5. Neme: férfi vagy nő. 6. Állapota: nőtlen vagy hajadon, házas, özvegy. 7. Életkora: év, hó és nap. 8. Betegség és halálmegállapított ideje: év, hó, nap és óra (az év minden lapon és az év megkezdésével egyszer is írható csupán). 10. A haláleset helye, utca és házszám. 11. Temetési hely és idő. 12. A szülők neve, állása és foglalkozása (14 éven aluli gyermekekénél). 13. Jegyzet.

Mielőtt ezen könyvek használatba vételnek zsinórral átfűzendők, a lapok pedig sorszámmal ellátandók; az átfűzött zsinór az anyakönyvi kerület elnökének hivatalos pecsétjével lepecsételendő.

Az anyakönyvek szekrényben vagy ládában zár alatt, lehetőleg tűzmentes épületben, őriztessenek.

E) Magánfelek kötelessége.

13. §. Minden születési eset az anyakönyvvezetőknél — ha helyben laknak — 3 nap, egyébként pedig 8 nap alatt bejelentendő.

A bejelentésre kötelezettek: 1. a házasságban élő apa. 2. A születésnél jelen volt baba. 3. Orvos. 4. Minden jelen volt személy. 5. Az anya, ha erre már képes. A bejelentést eszközölni a sorrendben utóbb nevezett egyének csak akkor kötelesek, ha megelőző kötelezett nem létezik, vagy az a jelentéstételben akadályoztatik.

A házassági eseteket: 1. Maguk a házasulók. 2. Az, a ki a házasulókat összehadta. 3. A jelenvolt tanúk; a halálesetet végre: 1. A családfe. 2. A jelen volt családtagok, ilyenek nem léteben. 3. Az, a kinek házában, lakásán a haláleset történt. 4. A chevra kadisa előjárósága, ha ezen egyet eszközölteti a temetést, az anyakönyvvezetőnek 48 óra alatt bejelenteni tartoznak. A bejelentési kötelezettség sorrendjét ille-

lis üg
egész
dett,
A
kiterje

Ismerkedés

A kinek családneve Pavlacssek volt, mint ilyen elprédálta az árva vagyonát, későbbben azonban mint Papházi olyan helyen, a hol nem ismerték, mint árvaszéki ölnök foglal állást.

Pavlacssek akasztófára való volt; Papházi becsületes ember.

A ki tractál, csinos neje és leányai vannak, az olyannak sokat elfelejtene és megbocsátanak.

Korunkban többre becsülnek egy arany-szamarat egy rézembernél.

Fődolgoz, hogy az embernek pénze legyen, hogy miként jutott hozzá, azt csak a vagyon-talanok szokták kutatni.

Az is napirenden van, hogy a legrégibb, legdicsebb és legérdemesb neveket ötvén-krajcársorozták el a kupcziherek, s midőn egy-egy idegen csirke vagy kácsa az ujdonsült Hunyady udvarára téved, mint a nagy János a törököt, úgy szabdalja le azok nyakát, és találja fel névnapjelyén, tömegesen gratuláló jó barátainak.

Bokori (vormalis Busch) hogy minő va-

ismerkedett mind azokkal, a kik a provin-

cialis szójárás-ként: számitanak.

Állott pedig a Bokori család a család-főből: Gáspárból, meglehetősen megvédett, de még mindig ragyogó szemű nejből, Klementinéből, huszonöt nyarat keresztül virág-zott leányból, Ágnesből, és egy mosdaltan, neveletlen kamazs fiúból, Sándorból.

A kártyaszal az a hely, a mely mellett legkönnyebben ismerkedünk legtöbb s legkönnyelműbb barátokat szereshetünk. Gáspárunk tehát családjának egész jövőjét a kártya, s a pecsényekkel és borokkal gazdagon megterhelt asztalra bázizolta.

Minden héten két estélyt adott, melyen a jó barátok rettenetesen faltak és még rettenetesebben kártyáztak.

A kik vesztettek a vaddisznóval, libamájjal és magyarítával vigasztalták magukat, a kik hozzá még nyertek is, az egekig magasztalták a házi gazdát.

A háziasszony és kisasszony mindég szeretetre méltók voltak, s csak akkor váltak kiállhatatlanokká, ha a családfe többet vesztett.

— Anyjok, ebből a kölyökből ember lesz! Vesetességgel kezd, de nyereséggel fogja folytatni a kereskedést.

E megjegyzés után egy nyaklevest adott szeretett fiacskójának nem azért, hogy az órát eladta, s így neki tiszta nyeresége volt, hanem hogy az ő vételárának felét elve-szítette.

Az első évet aranyos betűkkel jegyez-hette be Bokori az x-i megtelepedés nap-lójába.

Klementine a régi kiszáradt tapló tüzel fogott, Ágnes pedig jegyben járt egy jól meglépesedett körjegyzővel, a ki — mig kol-dus szolgabírja elfogston, ő saját négylovas hintáján jart be a megye gyűlésekre.

Grimbusz Káji a községek kényelmére, de a saját hasznára is egy községi takarékpénztár felállítását keresztül forszírozta, s melynek részvényeiből leendő ipjának a legkedvezőbb feltételek mellett százdarabot jut-tatott.

Bokori az esküvő lakomáján leányának csaknem egész hozományát kinyerte, és a

Bokori az ismerősök gunyos mosolyaira azzal válaszolt, hogy egy félröfös gukkerrel a sárgarigó hangu primadonnát fixirozta.

Az estélyek pontosan megtartattak, és három év alatt egyéb baj nem történt, mint-hogy egy albiró elvált a feleségétől, egy vegyes kereskedő, és egy közvetítő pénzüzelet-tulajdonos pedig csődöt mondott.

Bokori tollasodott, néhány kiváló jó barát pedig total megkoppadt.

Mikor Bokori különemű — csak nem törvényes — utakon szerzett tőkét számba vette, s azt találta, hogy ő az estélyek és jó barátok pártfogása nélkül is megélhet, ne-jének beleegyezésével attól elvált, egy uras-kodni szerető, de dologtalan faluban megle-lepedett, s azt néhány év alatt egy kiszí-polyozta, hogy a virilisták közö kellett be-iktatni.

Klementine a gróf karjaiba dobta magát, az pedig odább dobta ispanjának.

A jegyző bérbe vette a volt határörvi-déki halászatot, és ha halat evett, nagyon vigyázott, hogy a szálkától meg ne fuljon.

Lauka Gusztáv.

töleg, a születésre nézve elmondottak irányadók.

Azon körülmény, hogy az anyakönyvvezető maga azon személy, ki előtt a házasság kötött, a megtörtént házasság bejelentése alól a házasságokat fel nem menti.

Mindezen bejelentéseket az izr. vagy magán kórházakban, siketnéma intézetekben, árvaházakban, ápodákban az igazgató tartozik teljesíteni.

Ezen bejelentéseknek a kiszabott határidő alatti teljesítését elmulasztók 5—50 frtig terjedő pénzbírsággal büntetnek.

F) A törvényhatóság jogai és kötelességei.

14. §. A törvényhatóságnak joga és kötelessége: a hatósága területén levő izraelita anyakönyvvezetések felett őrködni és felügyelni arra, hogy mulasztási és kihágási esetekben a bírság megállapítása és behajtása az arra kirendelt közegek által pontosan eszközöltessék; e célból a szolgabíráknak, illetőleg a kirendelt városi közegeknek kötelességüké teszi, hogy az anyakönyvnek vezetését minden évben megvizsgálják.

A törvényhatóság a közvetlen felügyelettel a járási szolgabíró vagy segédjét, városokban egy tisztviselőt bíz meg.

A közvetlen felügyelettel megbízott szolgabírák és városi közegek kötelesek az illető bíróságot azonnal értesíteni, mielőtt hivatalos eljárásuk alkalmával valamely büntetendő cselekmény nyomaira akadnak.

G) Eljárás.

15. §. A jelen szabályrendelet ellen elkövetett kihágások, a mennyiben súlyosabb beszámítás alá nem esnek, az 1880. évi XXXVIII. t. cz. alapján 1880. augusztus 17-én 38,547. sz. a kibocsátott belügyministeri rendeletben megjelölt hatóságok illetékessége alá tartoznak.

Ugyanezen rendelet irányadó a pénzbüntetések behajtására és kezelésére nézve is azon változtatással, hogy az utasítás 12. §-a értelmében vezetendő nyilvántartási könyvek, naplók és számadási okmányok az ott meghatározott időben és előirt módokat szerint a vallás- és közoktatási ministerium számvevőségéhez küldendők be.

A behajtott pénzbüntetések az országos izraelita iskola-alap javára fordíttatnak.

H) Átmeneti intézkedések.

16. §. Jelen szabályrendelet vétele után a törvényhatóság részéről haladéknélkül a következő intézkedések teendők:

a) Ha egy helység egyedül képez egy izraelita anyakönyvi kerületet és ennek területén csak egy izraelita hitközség áll fenn, városban a polgármester, megyében pedig a szolgabíró a hitközség előjáróságát felszólítja, hogy a rabbi vagy rabbihelyettes (vallásniti) nevét és képzettségi fokát, ki 1886. évi január 1-től kezdve az anyakönyveket kebelében vezetni fogja, záros határidő alatt hozzá jelentse be.

b) Ha azon helység területén, mely magában képez egy izraelita anyakönyvi kerületet, több izraelita hitközség áll fenn, a polgármester, illetőleg a szolgabíró azon hitközség előjáróságát, melyre az esetleg egyesítendő anyakönyvek vezetését bízandónak tartja, felhívja, hogy az ott létező másik izraelita hitközség előjáróságával magát érintkezésbe téve, ezzel együtt az eddigi két külön anyakönyvvezetés egyesítésének módjait, valamint az egyesített anyakönyvek vezetését állapítsa meg és az eredményt záros határidő alatt jelentse be.

A polgármestertől vagy szolgabírótól megbízást nyert izraelita hitközség — az egyesítés megkötésére — e körülményen kívül még bejelenteni köteles a rabbi vagy rabbihelyettes nevét és képzettségi fokát, ki anyakönyveit 1886. január 1-től kezdve vezetni fogja. A másik izraelita hitközség pedig, mely külön anyakönyvvezetését továbbra is fentartani óhajlja, e szándékát — az egyesítési kísérlet megkötéséről számított 3 nap alatt — a polgármesterhez vagy a szolgabíróhoz írásban bejelenteni s egyúttal beigazolni tartozik, hogy anyakönyvvezetője a megkötést képesítettséggel bír, és a hitközség az anyakönyvvezetőt kellően díjazni képes; hogy továbbá oly intézkedéseket tett, melyeknél fogva egy és ugyanazon anyakönyvi esetnek az ugyanazon helyen létező mindkét rendbeli izraelita anyakönyvbe való bevezetése nem fog megtörténni.

c) Ott, hol több helység izraelita lakosai vannak egy anyakönyvi kerülethez beosztva — megyékben a szolgabíró, külön törvényhatósági joggal bíró, valamint megyei törvényhatóság alatt álló városokban pedig a polgármester — az anyakönyvi kerület székhelyén létező izraelita hitközség előjáróságának haladék nélkül meghagyja, hogy az anyakönyvi kerülethez tartozó izraelitákat — hitközségi vagy templomi előjárásaik után — a jelen szabályok 3. §-ában foglalt tárgyak fölötti tanácskozás napját az összehívással egyidejűleg hozzá bejelentse. Az anyakönyvi

kerület székhelyén netán létező több izraelita hitközség közül a gyűlés egybehívására azon izraelita hitközség előjárósága hivatandó fel, melyet a törvényhatóság az anyakönyvi intézmény kezelésével megbízhatónak tart. Ha a hitközségi előjáróság a meghagyásnak eleget nem tesz, a gyűlés összehívását ennek költségére maga a szolgabíró, illetve a polgármester eszközözi.

Ha az ily anyakönyvi kerület székhelyén létező két izraelita hitközség közül az, mely a kerületi gyűlés egybehívásával megbízva nem lett, az anyakönyvi kerülettel egészen elválva, kebelében lakó tagjai számára külön aknára anyakönyveit vezetni, e szándékát a gyűlésen kifejezni s ezen felül a gyűlés egybehívását elrendelő hatósághoz — a gyűléstől számított három nap alatt — írásban is bejelenteni tartozik. A hatósághoz intézett beadványban mindazon körülmények beigazolandók, melyek a b) pont alatt hason esetre előírva vannak.

17. §. Az előző §. c) pontja értelmében összehívott gyűlés, melyre az egybehívást elrendelő hatóság is egyik tagját kiküldeni tartozik, első sorban — jelen szabályrendelet 3. §-ához képest — külön szabályzatot készíthet, de köteles az iránt is határozni, hogy a kerületi anyakönyveket 1886. évi január 1-től kezdve — habár egyelőre ideiglenesen — ki vezesse.

Ha az anyakönyvi kerület székhelyén létező s a gyűlést összehívó izraelita hitközség rabbija vagy rabbihelyettese megbízhatóságra nézve és egyéb tekintetben az anyakönyvi hivatal vezetésére képes: ezen rabbi vagy rabbihelyettes — ha eddig ő vezette a hitközségben az anyakönyveket — a kerület anyakönyveinek vezetésével megbízandó akkor is, ha nem bír a jelen szabályrendelet 2. §-ában követelt elméleti képzettséggel.

Ha a gyűlést összehívó hitközségnél az anyakönyv vezetésével megbízható rabbi vagy rabbihelyettes alkalmazva nincsen, a gyűlés jelen szabályrendelet 8. §-a értelmében intézkedhetik.

A gyűlés vezetésére, határozási módjára s jegyzőkönyvére nézve jelen szabályrendelet 3. §-ának b), d) és e) pontjaiban foglaltak alkalmazandók, azon eltéréssel, hogy a jegyzőkönyv két példányban állítandó ki s a hatósági kiküldött által is aláírandó. A jegyzőkönyv egy példányát a hatósági kiküldött, a 18. §-ban előirt eljárás teljesítéséhez céljából, átveszi.

18. §. Az izraelita hitközségek beadványai és a gyűlési jegyzőkönyvek

ingóknak helyben vajtást szenvedő raktárban bírói árverésen készpénz fizetése mellett leendő eladatása 1885. évi **december hó 12-ik** napjának, d. e. 9 órára tüzetett ki.

Egyúttal felhivatnak mindazok, kik az árverezendő ingóságok vételéről a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, de az, ha részükre a fog-

laltatnak, hogy Dr. Stassik Ferencz, ügyvéd mint Gyorgyevits Loránits Kata vajtatonak, engedményese Kolits Milos, kumani lakos vajtást szenvedő elleni 67 frt 50 kr. tőke, ennek 1883. szept. 20-tól járó 6% kamatai, 12 frt 80 kr. per, 8 frt 60 kr. vajtási és 10 frt jelenlegi és még felmerülő költségek kielégítése végett vajtást szenvedő tulajdonát felvett a nagy-beckereki kir. törvényszék területén fekvő, a Kuman községben, a kumani 22. sz. tjkönyvben foglalt az

Egyúttal felhivatnak mindazok, kik az

743. sz. b. v. k. 1885. (599—1.1)

Árverési hirdetmény.

Közírt tétetik, miszerint a tekintetes győri kir. törvényszéknek 1885. évi 4463. sz. végzésével megkeresett tetes n.-becskereki kir. jbiróságának 1885. évi 8377. sz. a kelt végzése folytán Fuchs Lina részére, Kellner Ferencz, helybeli lakosnál 192 frt 25 kr. és jár. iránti biztosítási vajtás után 1885. okt. 9-én lefoglalt és 510 forintra becsült cséplőgép és 4 morzsoló gépből álló ingóknak helyben vajtást szenvedő raktárban bírói árverésen készpénz fizetése mellett leendő eladatása 1885. évi **december hó 12-ik** napjának, d. e. 10 órára tüzetett ki.

Egyúttal felhivatnak mindazok, kik az árverezendő ingóságok vételéről a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez

ingóknak helyben vajtást szenvedő raktárban bírói árverésen készpénz fizetése mellett leendő eladatása 1885. évi **december hó 12-ik** napjának, d. e. 9 órára tüzetett ki.

Egyúttal felhivatnak mindazok, kik az árverezendő ingóságok vételéről a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, de az, ha részükre a foglalás korábban eszközöltetett, a végrehajtási iratokból ki nem tűnik; ugy az esetben is, ha elsőbbségük bérleti vagy haszonbérleti viszonyon alapszik és ezen törvényes zálogjoguk a végrehajtási jegyzőkönyvben meg van ugyan említve, azonban a követelés összege ugyanott kitüntetve nincs, — miszerint az 1881. é. LX. t. cz. 111. §-ához képest elsőbbségüket az árverés megkezdéseig alólirhoz egy példányban írásban adják be, avagy szóval jelentsek be annál is inkább, minthogy későbbben bejelentett elsőbbségek végrehajtató kielégítését nem gátolva, igénylők a vételár fölösségére fognak utasítani.

Kelt Nagy-Becskereken, 1885. évi december 2.

Marianowich János, kir. bírói végrehajtó.

488. sz. b. v. k. 1885. (598—1.1)

Árverési hirdetmény.

Közírt tétetik, miszerint a tekintetes bpesti kereskedelmi és váltószéknek 1885. évi 8439. sz. végzésével megkeresett tetes n.-becskereki kir. jbiróságának 1885. é. 407. és 5093. sz. a. k. végzése folytán Galiczenstein H. részére, Jokly Zsigmond, helybeli lakosnál 96 frt 88 kr. tőke és jár. iránti kielégítési vajtás után 1885. jun. 24-én felül- és lefoglalt és 802 frtra becsült öntött betűkből és butorokból álló ingóknak helyben vajtást szenvedő lakosnál bírói árverésen készpénz fizetése mellett leendő eladatása 1885. **december 14. napjának**, d. e. 8 órára tüzetett ki.

Egyúttal felhivatnak mindazok, kik az árverezendő ingóságok vételéről a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez

alatt az árverés napjától járó 8% kamatokkal együtt a n.-becskereki kir. adó- mint letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe beszámíttatik.

A többi árverési feltételek a hivatalos órákban a telekkönyvi hivatalnál és Kuman község előjáróságnál megtekinthetők.

Kelt a nagy-beckereki kir. törvényszék tkvi osztályának 1885. évi nov. hó 14-én tartott ülésében.

jogot tartanak, de az, hogy részükre a foglalás korábban eszközöltetett, a végrehajtási iratokból ki nem tűnik, ugy az esetben is, ha elsőbbségük bérleti vagy haszonbérleti viszonyon alapszik és ezen törvényes zálogjoguk a végrehajtási jegyzőkönyvben meg van ugyan említve, azonban a követelés összege ugyanott kitüntetve nincs, — miszerint az 1881. évi LX. t. cz. 111. §-ához képest elsőbbségüket az árverés megkezdéseig alólirhoz egy példányban írásban adják be, avagy szóval jelentsek be annál is inkább, minthogy későbbben bejelentett elsőbbségek végrehajtató kielégítését nem gátolva, igénylők a vételár fölösségére fognak utasítani.

Kelt Nagy-Becskereken, 1885. évi december 2.

Marianowich János, kir. bírói végrehajtó.

cz. az
s az
latt
ban
lött
agy
ról
ol-
és

lő

az

egy nap

lis üg
egésze
dett,
A
kiterje

lő

lő

lő

lő

lő

lő

lő

lő

lő

lő

lő

lő

lő

lő

lő

lő

lő

lő

lő

lő

lő

lő

lő

lő

azon hatóság (polgármester vagy szolgabíró) által, melyhez beérkeztek a kirendelt anyakönyvvezetők megbízhatósága s képessége iránti véleményével együtt, a törvényhatósági közigazgatási bizottság elé terjesztendők.

19. §. A közigazgatási bizottság tudomásul veszi vagy kifogásolja a bejelentett anyakönyvvezetőket. Határoz a hitközségeknek a jelen szabályrendelet 16. §. b) és c) pontjai értelmében külön anyakönyvvezetés engedélyezése iránt előterjesztett kérelmei fölött, és határozatait az érdekeltekkel közli.

A már alkalmazásban levő rabbik és rabbihelyettesek ellen elméleti képzettség hiánya miatt — ha különben megbízhatók és az anyakönyveket eddig is helyesen vezették — kifogás nem tessék.

A közigazgatási bizottság határozatai ellen 15 nap alatt a vallás- és közoktatási m. kir. ministerhez felfolyamodásnak van helye. Ha felfolyamodás nem adatott, a közigazgatási bizottság tartozik az izraelita hitközségek beadványait és a gyűlési jegyzőkönyveket, az ezek alapján hozott határozataival együtt, míhelyt ezek jogerejüvé váltak, a vallás- és közoktatási m. kir. ministerhez, tudomás végett, felterjeszteni.

20. §. Jelen szabályrendelet 1886. évi január 1-én lép hatályba. Ezen naptól fogva az izraelita hitközségek szabad anyakönyvvezetési joga megszűnik, és csakis a jelen szabályrendelettel megállapított anyakönyvi kerületek szerint, az ezek számára megjelölt székhelyeken, eszközölhető az anyakönyvvezetés. Mindaddig, míg a közigazgatási bizottság, illetve a vallás- és közoktatási m. kir. ministernek a 19. §. szerint hozandó határozatai mást nem rendelnek, az anyakönyvek a jelen szabályrendelet 16. és 17. §-aihoz képest bemutatott hitközségi beadványok és gyűlési határozatok értelmében vezetendők.

A törvényhatóság utasíttatik, hogy a jelen szabályrendelet életbelépte után azonnal rendelje el az ennek hatálybalépte előtt vezetett anyakönyvek összeírását, melyek ez alkalommal hivatalos berekesztési záradékkal ellátandók és a kerületi anyakönyvvezetőknek átadandók, kik jogosítva s kötelezve vannak a berekesztett anyakönyvekből a szükséges hiteles másolatokat kiszolgáltatni.

A törvényhatóság gondoskodik to-

vábbá arról is, hogy a területén lakó izraelitáknak tudomására jusszon: hogy 1886. évi január 1-től kezdve anyakönyvi eseteiket hol, mikor és minő következmények terhe alatt tartoznak bejelenteni.

21. §. Jelen szabályrendelet életbelépésével minden az izraelita anyakönyvek vezetése tárgyában eddig kiadott rendelet hatálya megszűnik, a vallás- és közoktatási m. kir. ministernek 1878. évi szept. 27-én 17,619. sz. a. kelt rendeletével újból kihirdetett

1863. november 2-án 15,940. sz. a. kelt udvari kancelláriai rendelvény kiadásával, melynek szabványait az anyakönyvvezetők szigorúan szem előtt tartani kötelesek. Fenmarad továbbá mindazon kormányrendeletek kötelező ereje, melyek az összes felekezetek anyakönyvvezetésére nézve ez ideig kiadottak, vagy jövőben kiadandók fognak.

Budapest, 1885. évi november hó 13-án.

Trefort.

Anyakönyvi kerület száma	Az anyakönyvi kerület székhelye	Megye vagy törvényhatósági joggal bíró város melynek területén az anyakönyvi kerület fekszik	Azon városok és községek, melyek izraelita lakosai a vonatkozó székhellyel bíró anyakönyvi kerülethez tartoznak
416	Pancsova	I. Pancsova thj. felr. város és II. Torontálmegye	I. Pancsova thj. felr. város II. Az alibunári járás területén fekvő községek. III. Az antalfalvi járás területén fekvő községek. IV. A pancsovai járás területén fekvő községek.
417	Nagy-Becskerek	Torontálmegye	I. Nagy-Becskerek rend. tan. város. II. A n.-becskereki járás területén fekvő községek. III. A módosi járás területén fekvő községek. IV. A bánlaki járás területén fekvő községek. V. A párdányi járás területén fekvő községek.
418	Török-Becse	"	A tör.-becsei járás területén fekvő községek.
419	Nagy-Kikinda	"	I. A nagy-kikindai járás területén fekvő községek. II. A zsombolyai járás területén fekvő községek. III. A cseneji járás területén fekvő községek.
420	Nagy-Szent-Miklós	"	I. A n.-szent-miklósi járás területén fekvő községek. II. A perjámosi járás területén fekvő községek.
421	Török-Kanizsa	"	A tör.-kanizsai járás területén fekvő községek.

*

lis üg
egész
dett,
A
kiterj

Ismerkedett mind azokkal, a kik a provinciális szójárásként: számítottak.

Allott pedig a Bokori család a családfejből: Gáspárból, meglehetősen megvédett, de még mindig ragyogó szemű nejből, Klementinéből, huszonöt nyarat keresztül virágzó leányból, Ágnesből, és egy mosdalan, neveletlen kamazs fiúból, Sándorból.

A kártyaszal az a hely, a mely mellett legkönnyebben ismerkedünk legtöbb s legkönnyelműbb barátokat szereshetünk. Gáspárunk tehát családjának egész jövőjét a kártya, s a pocsenyekkel és borokkal gazdagon megtelhet asztalra bazirotta.

Minden héten két estélyt adott, melyen a jó barátok rettenetesen faltak és még rettenetesebben kártyáztak.

A kik vesztettek a vaddisznóval, libamájjal és meggyarátival vigasztalták magukat, a kik hozzá még nyertek is, az egekig magasztalták a házi gazdát.

A háziasszony és kisasszony mindig szeretetre méltók voltak, s csak akkor váltak kiálthatatlanokká, ha a család többet vesztett.

Bokori (vornals Busch) hogy minő va-

napra már teljesen elszűnt.

— Anyjok, ebből a kölyökből ember lesz! Vesztéssel kezd, de nyereséggel fogja folytatni a kereskedést.

E megjegyzés után egy nyaklevest adott szeretett fiacskájának nem azért, hogy az órát eladta, s így neki tiszta nyeresége volt, hanem hogy az ő vételárának felét elvesszítette.

Az első évet aranyos betűkkel jegyezhetette be Bokori az x-i megtelepedés naplójába.

Klementine a régi kiszáradt tapló tüzet fogott, Ágnes pedig jegyben járt egy jól meglepésedett körjegyzővel, a ki — míg koldus szolgabírja elfogalon, ő saját négylovas hintáján jart be a megye gyűlésekre.

Grimbusz Káji a községek kényelmére, de a saját hasznára is egy községi takarékpénztár felállítását keresztül forszírozta, s melynek részvényeiből leendő ipjának a legkedvezőbb feltételek mellett százdarabot juttatott.

Bokori az esküvő lakomáján leányánsk csaknem egész hozományát kinyerte, és a

Bokori az ismerősök gunyos mosolyaira azzal válaszolt, hogy egy félrőfös gukkerrel a sárgarigó hangu primadonnát fixirozta.

Az estélyek pontosan megtartottak, és három év alatt egyéb baj nem történt, mint-hogy egy albíró elvált a feleségétől, egy vegyes kereskedő, és egy közvetítő pénzületulajdonos pedig csődöt mondott.

Bokori tollasodott, néhány kiváló jó barát pedig total megkoppadt.

Mikor Bokori különemű — csak nem törvényes — utakon szerzett tőkéit számba vette, s azt találta, hogy ő az estélyek és jó barátok pártfogása nélkül is megélhet, nejből beleegyezésével attól elvált, egy uraskodni szerető, de dologtalan faluban megtelepedett, s azt néhány év alatt ugy kiszípolyozta, hogy a viriliták kősz kellett beiktatni.

Klementine a gróf karjaiba dobta magát, az pedig odább dobta ispanjának.

A jegyző bérbe vette a volt határőrvidéki halászatot, és ha halat evett, nagyon vigyázott, hogy a szálkától meg ne fulljon.

Lauka Gusztáv.

108,

Valamennyi járási szolgabíró-ságnak Nagy-Becskerek város polgármesterének és a telepítési helyhatósági biztosnak.

Tudomás és mihezértás végett értesitem a címet, hogy Temesmegye alispánjának f. évi november 24-éről 23017., 22386. és 22387. sz. a kelt átirata szerint Temesmegyébe bekelezett Petromán, Szinerszeg és Rakovicza községben a szarvasmarhák között száj- és körömfájás betegség lépett fel.

Kelt Nagy-Becskereken, 1885. évi december hó 4-én.

Tallán, alispán.

Valamennyi szolgabíró és N.-Becskerek város polgármesterének.

Tudomásvétel és közhirrététel végett közlöm a nagyméltóságú m. kir. honvédelmi ministeriumnak mult hó 18-án 55931. sz. a kelt leiratát.

Kelt Nagy-Becskereken, 1885. évi december hó 4-én.

Tallán, alispán.

Másolat.

Magyar királyi honvédelmi minister. Torontálmegye közönségének. Azon kérdés folytán, vajjon a csendőrségi legénység állományának kiegészítéséről szóló 1881-ik évi II-ik t. cz. 3-ik szakaszának azon rendelkezése, mely szerint azoknak összes szolgálati idejükből, a kik a hadseregből vagy a honvédségből lépnek be a csendőrségbe, és abban négy évig szolgálnak, a honvédségnél töltendő két utolsó év elengedtetik, kiterjed-e azokra is, a kik az idézett törvény hatálybalépése előtt léptek be a csendőrségbe: további alkalmazkodás és intézkedés végett, ezennel elrendelem: hogy a honvédségnél töltendő két utolsó év elengedésének kedvezménye, hadseregből vagy a honvédségből az 1881. évi

II-ik t. cz. életbe lépte előtt a csendőrségbe belépett egyénekre is, a menyiben a csendőrségnél az említett törvény életbe lépte után töltötték be a négy évi szolgálatot, szintén kiterjesszék. Azok tehát, a kiknek összes szolgálati kötelezettsége ezen kedvezmény alkalmazása folytán, már elteltek tekintendő, a folyó év végével véglegesen elbocsátandók, kivéven azokat, a kik csendőrségi szolgálatukat önként tovább folytatják.

Felhivom tehát a megye közönségét, hogy ezen rendeletemet, saját területén, haladéék nélkül tegye közhirrre. Budapesten, 1885. évi november 18-án. Fejérváry s. k. honvédelmi minister.

Körrendelet.

Tapasztaltatott, hogy némely királyi postahivataloknál egyes hatóságok és hivatalos közegek részéről oly levelek adatnak portómentes szállítás végett fel, melyekre a címzett nevén és a rendeltetési helyen kívül semmi oly közelebbi megjelölés nem volt feljegyezve, melyből a portómentesség jogszerűségére következtetni lehetett volna, minélfogva az után — a különben portómentes levelek az illető postahivatal által megdíjaztattak.

Ezen okból tekintve a „Postai Tarifák“ 18. §-a E) pontjának azon intézkedését, mely a hivatalos közegek (alispán stb) személyére címzett leveleknél azok portómentességének feltételül megkívánja, hogy az illető hivatalos közeg abbéli minősége is a név után kitüntetve és a borítékra a „hivatalból“ megjelölés felírva legyen — minden lehető félreérés s különösen a hivatalos érintkezésben a helytelen címzés miatt bekövetkező késedelem elkerülése céljából felhivom a címet, hogy gondos felügyelettel legyen az iránt, miként a portómentes hivatalos levelek a „Posta-Tarifák“ idézett szakasz E) pontjában megszabott feltételeknek megfelelően címeztesse-nek és e végből a portómentes levelezésre jogosított alantas hivatalos köze-

geit az elől említett feltételek szem előtt tartására kellőkép utasítsa.

Kelt Nagy-Becskereken, 1885. évi november hó 13-án.

Tallán, alispán.

Valamennyi szolgabíró, Nagy-Becskerek város polgármesterének és a megyei helyhatósági biztosnak.

A nm. m. kir. honvédelmi ministerium f. évi nov. 23-án 57781. sz. a kelt körrendeletével Torontálmegye területén létező sorozó járásokat hadkiegészítő kerületekbe és a honvédszolgálatok kiegészítési területeibe következőleg osztotta be:

A sorozó járás		A hadkiegészítő kerületi parancsnokszáma		A honvédszolgálatok kiegészítési területén a sorozó járás beosztott	
sorszáma	neve	ujonczálítási székhelye			
1	n.-becskereki	N.-Beesk.	29	14	
2	t.-becsei*	T-Becse	29	14	
3	n.-kikindai	N-Kikinda	29	14	
4	t.-kanizsai	T-Kanizsa	29	13	
5	n.-sz.-miklósi	N.Sz.Mikl.	29	13	
6	perjámosi	Perjámos	61	13	
7	zsombolyai	Zsombolya	61	13	
8	cseneji	Csenej	61	13	
9	párdányi	Párdány	29	14	
10	módosi	Módos	83	16	
11	bánlakai	Bánlak	83	85	
12	alibunári	Alibunár	83	85	
13	pancsovai*	Pancsova	83	85	
14	antalfalvi*	Antalfalva	29	85	
15	nbecskerekv.	N.-Beesk.	29	14	

A csillaggal (*) jelzett sorozó járasok az újabb szervezés alkalmával ujonnan alakítottak vagy módosítottak.

Erről tudomásvétel és alkalmazkodás céljából értesitem. N.-Becskerek, 1885. évi december hó 10-én.

Tallán, alispán.

51 frt 53 kr. és 430 frt tőke és jár. iránti biztosítási és kielégítési vajtás utján 1880. febr. 13-án lefoglalt és 377 frt 90 kr-ra becsült különféle butorokból álló ingóknak helyben vajtást szenvedő lakásán bírói árverésen készpénz fizetése mellett leendő eladatása 1885. **december 15.** napjának, d. u. 3 órára tűzött ki.

Együttal felhivatnak mindazok, kik az árverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, de az, ha részükre a fog-

mint Györgyevits Loránis Kata vajtátónak, engedményese Kolits Milos, kumani lakos vajtást szenvedő elleni 67 frt 50 kr. tőke, ennek 1883. szept. 20-tól járó 6% kamatai, 12 frt 80 kr. per, 8 frt 60 kr. vajtási és 10 frt jelenlegi és még felmerülő költségek kielégítése végett vajtást szenvedő tulajdonául felvett a nagy-becskereki kir. törvényszék területén fekvő, a Kuman községben, a kumani 22. sz. tjkönyvben foglalt az

atatt az árverés napjától járó 8% kamatokkal együtt a n.-becskereki kir. adó- mint letéti pénztárnál lefizetni. A bánatpénz az utolsó részletbe beszámítottatik. A többi árverési feltételek a hivatalos órákban a telekkönyvi hivatalnál és Kuman község elöljáróságnál megtekinthetők. Kelt a nagy-becskereki kir. törvényszék tkvi osztályának 1885. évi nov. hó 14-én tartott ülésében.

743. sz. b. v. k. 1885. (599—1.1) Árverési hirdetés.

Közhirrététel, miszerint a tekintetes győri kir. törvényszéknek 1885. évi 4463. sz. végzésével megkeresett tettes n.-becskereki kir. jbiróságnak 1885. évi 8377. sz. a kelt végzése folytán Fuchs Lina részére, Kellner Ferencz, helybeli lakosnál 192 frt 25 kr. és jár. iránti biztosítási vajtás utján 1885. okt. 9-én lefoglalt és 510 forintra becsült csöplőgép és 4 morzsoló gépből álló ingóknak helyben vajtást szenvedő raktárában bírói árverésen készpénz fizetése mellett leendő eladatása 1885. évi **december hó 12-ik** napjának, d. e. 10 órára tűzött ki. Együttal felhivatnak mindazok, kik az árverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez

488. sz. b. v. k. 1885. (598—1.1) Árverési hirdetés.

Közhirrététel, miszerint a tekintetes bpesti kereskedelmi és váltószéknél 1885. évi 8439. sz. végzésével megkeresett tettes n.-becskereki kir. jbiróságnak 1885. é. 407. és 5093. sz. a. k. végzése folytán Galiczenstein H. részére, Jokly Zsigmond, helybeli lakosnál 96 frt 88 kr. tőke és jár. iránti kielégítési vajtás utján 1885. jun. 24-én felül- és lefoglalt és 802 frtra becsült öntött betűkből és butorokból álló ingóknak helyben vajtást szenvedő lakásán bírói árverésen készpénz fizetése mellett leendő eladatása 1885. **december 14.** napjának, d. e. 8 órára tűzött ki. Együttal felhivatnak mindazok, kik az árverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez

743. sz. b. v. k. 1885. (599—1.1) Árverési hirdetés.

Közhirrététel, miszerint a tekintetes bpesti kereskedelmi és váltószéknél 1885. évi 8439. sz. végzésével megkeresett tettes n.-becskereki kir. jbiróságnak 1885. é. 407. és 5093. sz. a. k. végzése folytán Galiczenstein H. részére, Jokly Zsigmond, helybeli lakosnál 96 frt 88 kr. tőke és jár. iránti kielégítési vajtás utján 1885. jun. 24-én felül- és lefoglalt és 802 frtra becsült öntött betűkből és butorokból álló ingóknak helyben vajtást szenvedő lakásán bírói árverésen készpénz fizetése mellett leendő eladatása 1885. **december 14.** napjának, d. e. 8 órára tűzött ki. Együttal felhivatnak mindazok, kik az árverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez

488. sz. b. v. k. 1885. (598—1.1) Árverési hirdetés.

Közhirrététel, miszerint a tekintetes bpesti kereskedelmi és váltószéknél 1885. évi 8439. sz. végzésével megkeresett tettes n.-becskereki kir. jbiróságnak 1885. é. 407. és 5093. sz. a. k. végzése folytán Galiczenstein H. részére, Jokly Zsigmond, helybeli lakosnál 96 frt 88 kr. tőke és jár. iránti kielégítési vajtás utján 1885. jun. 24-én felül- és lefoglalt és 802 frtra becsült öntött betűkből és butorokból álló ingóknak helyben vajtást szenvedő lakásán bírói árverésen készpénz fizetése mellett leendő eladatása 1885. **december 14.** napjának, d. e. 8 órára tűzött ki. Együttal felhivatnak mindazok, kik az árverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez

Marianowich János, kir. bír. végrehajtó.

Marianowich János, kir. bírói végrehajtó.